

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, június 15.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A hazai ellenségei.
A képviselőház ülése.
Aratás előtt.
A király Prágában.
Börtönre ítélt orvos.
Összeszólalkozás — vérrel.
Egy hírhedt világsaló letartóztatása.
Palotaferradalom egy világglap szerkesztésében.
A Beöthy-Liptai ügy befejezése.
Resicán helyre áll a nyugalom.
Arad Budapest ellen.
Locke a zöld szászoknak.
Tárca: Az altiszt. Irta: Csehov Antal.
Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta: Treumann József. Fordította: Hevessi Jenő.

A hazai ellenségei.

(Eszterházy János gróf röpirata.)

Arad, június 14.

Végre egy okos hang üti meg fülünket az inkompatibilitás törvényjavaslatának már-már ellapuló tárgyalása közben és szinte csodálatosnak tűnteti fel azt a körülményt, hogy a sok szempont közül, melylyel törvényhozóink a javaslatot megfigyelték, ez az egy szempont, a hazaszeretet, a faji ragaszkodás szempontja egészen és teljesen mellőzve lett.

A képviselőház minden egyes pártáryalata a legkisebb részletekig tárgyalta és bírálta az összeférhetlenségi törvényjavaslat minden pontját; toldotta-foltozta, kiegészítette és javította az érdekösszeütközések minden fő- és alfaját és ime a főrendiház egyik előkelő tagja: Eszter-

házy János gróf nyitja fel szemünket „Az összeférhetlenség és a nemzetiségi programok” című ma megjelent röpiratában, melyben az okos józanság és a lelkes hazafiság együttesen megmutatja az utat, melyen haladnunk kell, ha az összeférhetlenség kérdését törvényhozásilag tisztázni akarjuk.

Az elv, melyből a nemes gróf kiindul az, hogy:

Van egy magasabb etikai szempont, a mely lehetetlenné teszi, hogy egy állam törvényhozó testületének tagja lehessen az, a ki ez állam souverainitását, alkotmányát, nemzeti jellegét, egyszóval annak olyan alakban való fennállását, mint a minőben történelmi élete folyamán magasztos hivatását teljesítve, megalakult és kifejllett — nemcsak tagadja, de azt programmszerűen egyenesen megtámadja.

Azok, a kik ily programok alapján akarnak a magyar törvényhozás termeibe belépni, azon magasabb etikai szempontból, a melyből a törvényhozó kötelességét és egyéniségét kell tekintenünk — oda, a magyar állam törvényhozásába nem valók. Nem valók oda és inkompatibilisek tehát azok, a kik az állam nemzeti jellegét, egységét és alkotmányát tagadják; nem igényelhetik ők azon alkotmányos jogok gyakorlását, melyeket ugyanezen alkotmány szétrombolására és az álladalom desintegrálására a priori és programszerűen akarnak felhasználni.

Ilyennek tartja a gróf azokat, a kik a tót politikai programot támogatják, melynek célja külön tót terület, tót hivatalos nyelvvel, tót tisztviselőkkel és tót iskolák-

kal — és ez a tót terület legyen a cseh királyság kiegészítő része.

Nemcsak megvalósíthatatlan utópia, vagy éretlen álmódosítás, hanem bűnös törekvés, államellenes üzelem ez, mely elől a magyar törvényhozás kapuit véglegesen be kell csukni.

Ide számítja a „román nemzeti program” hiveit, kik az egykori Erdély egész területét ki akarják szakítani a magyar királyság testéből és be akarja telepíteni az osztrák császárságába.

Kiterjeszteni kívánja a gyóf az inkompatibilitást azokra is, a kik a törvény kötelező erejét megtámadva elítéltettek, büntetésük kiállása után legalább is 5 évig; továbbá a politikai összeférhetlenség szerinte fenn kell, hogy álljon azokra, a kik a nemzetiség ellen gyűlöletre izgatnak, a kik egyeseket, vagy tömegeket a törvény és rendeletek ellen való engedetlenségre egyenest felhivnak, azaz, kik izgatás vétségében bűnösöknek találhatnak.

Összeférhetlenek legyenek továbbá azok is, kik büntett vagy vétség elkövetőjét dicsernek fel vagy ünnepelnek és ezért elítéltettek; továbbá azok, kik tiltott zászlót, cimert, jelvényt használnak, vagy az állam címerét, zászlóját bemocskolják, megrongálják vagy leszakítják.

Végre inkompatibilis legyen az a magyar honos, a ki külföldön a politikai magyar nemzet egysége ellen izgat, az állam alkotmányát, a törvény kötelező erejét támadja, vagy a magyar nemzet ellen intézett tüntetésben részt vett, az elkö-

TÁRCA.

Az altiszt.

Irta: Csehov Antal.

— Pricsibejev őrmester, magát azzal vádolják, hogy szeptember harmadikán szóval és tettel sértegette, bántalmazta Sigin rendőrfelügyelőt, Aljapov előljárót, Jefimov közrendőrt, Ivanov és Gavrilov tanukat, továbbá még másik három parasztot. Az előbbi hármat hivatalos kötelességük teljesítése közben sértette meg. Beismeri tettét?

Pricsibejev, az öreg, borostás állu altiszt, katonásan nadrágszinorjára teszi a kezét s kemény hangon felel, megnyomva minden szót, mintha kommandirozna:

— Nagyságos békebiró ur! A törvény azt parancsolja, hogy a vádat mind a két fél szempontjából meg kell vitatni. Nem én vagyok a bűnös, hanem amazok! Az egész do'ognak egy halott volt az oka — Isten nyugosztalja! Ugy történt, hogy harmadikán kísértáltam a feleségemmel, Anfisszával, nyugodtan, illedelmesen s egyszerre látom, hogy a folyó partján nagy népcsődület van. Micsoda népcsődület ez? — kérdeztem. Micsoda jogon? Talán benne van a törvényben, hogy az emberek összecsődüljenek? Odakiáltottam tehát nekik: Oszolj! Azután hozzáálltam a tömeg szétosztatásához. Ha-

za akartam őket küldeni. Meg is parancsoltam a közrendőrnek, hogy kergesse onnan el azokat az embereket.

— De bocsásson meg, de maga sem rendőrfelügyelő, sem előljáró s nem a maga dolga a tömeg szétkergetése.

— Nem hát! Nem hát! — hangzott a tárgyalási terem minden sarkából. — Nagyságos biró ur, nem lehet már tovább tűrni ezt az állapotot! Már tizenöt esztendeje szenvedünk miatta! — Mióta a szolgálatból hazatért, a faluban nincs béke. Mindenki panaszkodik emiatt!

— Szent igaz, nagyságos uram! — tette hozzá az előljáró. Az egész falu tele van panasszal. Nem lehet ezt kibírni! Ha valami processzió, lakodalom, vagy bármiféle esemény van, Pricsibejev itt is, ott is kiabál, lármázik s minden áron rendet akar csinálni! A fiukat fülön fogja s a nőkre is úgy ügyel, mintha valamennyinek az apósa volna... Legutóbb házról-házra járt s megparancsolta, hogy ne danoljanak és ne gyujtsanak világot. A törvény, ugymond, nem parancsolja meg, hogy dalolni kell.

— Várjon sorára, maga majd később fogja előadni a baját — vágott szavába a békebiró. — Most Pricsibejev beszéljen. Folytassa, Pricsibejev.

— Parancsára! — vágta ki keményen az altiszt. — Nagyságodnak azt méltóztatott mon-

dani, hogy nem az én dolgom a tömeg szétosztatása... Jó, jó, de hát a rendzavarások? Szabad-e eltűrni, hogy a nép botrányt okozzon? Hol van megírva a törvényben, hogy a nép azt teheti, amit akar? Ott abban a faluban senki sem ismeri a törvényt. Bátoran elmondhatom, hogy az egész faluban egyedül én vagyok az az ember, aki tudja; mi módon kell bánni az alsóbb rendű néppel. En tudom, én mindenhez értek, nagyságos uram! Én nem vagyok paraszt, én altiszt vagyok, nyugalmazott börtönőr. Varsóban szolgáltam a törzsnél, azután, tetszik tudni a tüzéséghez osztottak be, de ezt az állásomat gyöngé egészségem miatt el kellett hagynom. Aztán két esztendeig voltam mintagimnázium portlása... En mindenhez értek. De egyszerű parasztember semmihez sem ért s ennél fogva tartozik nekem engedelmeskedni, annál inkább, mert ez hasznára válik. Lássuk például a szóban forgó esetet... En szétosztatom a tömeget — a folyó partján azonban egy holtttest fekszik a fövényben. Miféle rendelet következtében fekszik ott? — kérdeztem. — Hát rend ez? Rendőrfelügyelő, — kérdeztem tőle, — miért nem értesíted erről a felsőbb hatóságot? Az az ember talán öngyilkosságot követet el, talán Szibériáig nyulik vissza a dolog mivolta? Talán gyilkosság történt?... De Sigin rendőrfelügyelő egyáltalán nem is törődik az efféle dologgal s nyugodtann eregeti a füstöt.

vetett osolekménytől számított öt éven belül.

Eszterházy gróf elmékedéseit imigy fejezi be:

„Nézetem szerint e határozmányok felvétele nélkül inkompatibilitási törvényt nemcsak hogy nem lehet, de nem is szabad hozni.

Nem elég tiltani a nemzet törvényhozásából azokat, kik a magyar kormányval vannak üzleti összeköttetésben, hanem ki kell tiltani azokat különösen, kik ellenségei az államnak és az államalkotó magyar nemzetnek.

— Ezt kívánja az igazság, a logika, sőt az egyszerű okosságnak azon szemernyi adagja is, melyet megad az önfentartás érzete még a legprimitívabb agyvelőszervezettel bíró állatnak is.

Ezt a röpiratot ma osztották szét a képviselőházban, a hol minden pártbeli képviselő között méltó feltűnést keltett. A röpirat a tiszta hazafiságtól áthatott tartalmával a tizenkettedik órában jelent meg, de még nem későn arra, hogy a törvényhozó testület komoly megfontolás tárgyává tegye és a javaslatot ebben az irányban is kijavítsa, mert ez az irány biztosítéka a magyar állameszme megszlárdításának.

POLITIKAI HIREK.

Képviselőjelölés Gyomán. A gyomai függetlenségi párt mai értekezletén ismét *Barabás* Bélát, a kerület jelenlegi képviselőjét jelölte a jövő választásra. A jelölésről *Barabás*t táviratilag értesítették.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma *Szilágyi* Dezső elnöklésével ülést tartott, a melyen a kormány részéről *Plósz* miniszter volt jelen. A bizottság megválasztotta az ország szent koronája egyik órének megválasztásáról szóló törvényjavaslat előadójának *Széchenyi* Józsefet s elhatározta, hogy a törvényjavaslatot holnap délelőtt tartandó legközelebbi ülésében veszi tárgyalás alá.

Az összeférhetlenségi ügyekben való eljárás módzatainak a házszabályokba való beillesztésére kiküldött bizottság ma alakuló ülést tartott, melyen a kormány részéről *Széll* Kálmán miniszterelnök volt jelen. A bizottság a miniszterelnök javaslatára egyhangulag határozattal megválasztotta elnökének *Szilágyi* Dezsőt, jegyzőjének *Rohonyi* Gyulát és elna-

tározta, hogy legközelebbi érdemleges ülését hétfőn d. u. 5 órakor fogja tartani.

A képviselőház szünete. Budapestről távirják, hogy a képviselőház még e hó 25-ig tart érdemleges üléseket. Ezen tíz nap alatt lefogják az összes napirenden levő javaslatokat tárgyalni, s azután kezdetét veszi a nyári szünet.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 14.

Gyorsan végzett ma a ház az összeférhetlenségi javaslat hátralevő szakaszaival. A vitának érdekességet adott *Dienes Márton* szüzbese, a melyet élénk tetszéssel fogadtak. Felűnt a miniszterelnök ama kijelentése, hogy a főrendiházra vonatkozó összeférhetlenségi javaslatot még a jövő évben beterjeszti. Még három kisebb javaslattal végzett a ház, mire az ülés véget ért.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Percel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor, *Cseh* Ervin miniszterek.

Elnök bejelenti, hogy *Dózsa* Endre lemondott mandátumáról és az új választás iránt intézkedni fog.

Bizottsági tagok választása.

Elnök felhívására a ház megválasztja az összeférhetlenségi eljárás módzatainak a házszabályokba leendő beillesztésére kiküldött 15 tagu bizottságát.

Megválasztottak: *Fest* Lajos, *Győry* Elek, *Gyurkovics* György, *Holló* Lajos, *Horánszky* Nándor, *Kabos* Ferenc, *Major* Ferenc, *Makfalvay* Géza, *Mohay* Sándor, *Pulszky* Ágost, *Ragályi* Lajos, *Rátkay* László, *Rohonyi* Gyula, *Szilágyi* Dezső és gróf *Tisza* István.

Az összeférhetlenségi törvény.

A 20. §-t

Rohonyi előadó styláris módosításával fogadták el.

A 21. §-nál

Csávolszky Lajos azt a módosítást nyújtja be, hogy ne csak az a képviselő mondjon le, a ki összeférhetlenségi állásba jut, hanem az is, a ki politikai pártállását megváltoztatja. Legyen köteles az illető új választás alá vetni magát. (Helyeslés a szélbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök nem fogadja el a módosítást, mert mindenki számoljon a saját lelkiismeretével és ha valaki a maga politikai meggyőződését időközben megváltoztat-

ja, arról nem lehet oly szigorúan itélkezni, ha nyíltan bevallja. Szólag elfogulatlanul beszélhet erről a dolgról, mert 33 év óta mindig egy pártnak a híve volt.

A §-t eredeti szövegben fogadták el.

Az új 24. §-nál

Csávolszky újabb módosítást nyújt be, a mely szerint minden állami hatóság, a mely képviselővel összeférhetlenséget involváló szerződést köt, legyen köteles a képviselőháznak jelentést tenni.

Széll miniszterelnök azért nem fogadja el ezt a módosítást, mert ez zaklatással járna.

A szakaszt elfogadták.

A főrendiház inkompatibilitása.

Dienes Márton szerint a főrendiház tagjait nem lehet más mérték alá venni, mint a képviselőházat.

Ha itt nem tűrik meg a gazdasági tevékenységet kifejtő inkompatibilitásokat, nem lehet megtűrni a főrendiházban sem. Pedig a 7 és 9 águ koronás urak között talán még több az összeférhetetlen, a mint a képviselőház tagjai között. Ime gróf *Zichy* Nándornak olyan összeférhetetlen állásai vannak, a melyek miatt képviselő nem lehet, nem is fog fellépni, de ugyanezen helyzetben megmarad politikusként a főrendiházban. (Derűtlenség.) Aztán megtörténhetnék az is, hogy inkompatibilis, de főrendi joggal bíró képviselők lemondanak mandátumaikról és átmennek a főrendiházba. — Ezen a helyzeten okvetlenül segíteni kell. Tudja, hogy taktikai okokból halasztották el a főrendiházra való kiterjesztést, de ezt is hibának tartja, mert a közvélemény nyomása alatt most könnyebben lehetett volna a főrendiházzal is végezni.

A függetlenségi és 48-as párt nevében határozati javaslatot terjeszt be, a mely szerint köteles legyen a kormány a jelen javaslatot intézkedéseit a főrendiházra is kiterjesztő javaslatot még ebben az évben a ház elé terjeszteni. (Élénk helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök maga is komolyan akarja a kiterjesztést, hiszen ebből titkot nem is csinált. De a sürgetést nem tartja helyén valónak. Ellenben maga ad be egy módosítást, amely szerint a kormány legyen köteles még 1902. év vége előtt a főrendiházra vonatkozó javaslatot beterjeszteni. (Helyeslés.)

Pichler: Ez meglepetés.

Justh Gyula: Vond vissza!

Dienes Márton visszavonja javaslatát.

A szakaszt s ezzel a javaslatot elfogadták. (Éljenzés.)

Elnök felhívja a megválasztott bizottságot, hogy most mindjárt alakuljon meg.

Szünet után

Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi eljárás tárgyában kiküldött bizottság már meg-

— Ki itt a rendőrfelügyelő? Mi keresni valója van itt magának? — fujta a szememköze. — Mi tudjuk a magunk dolgát. Erre megjegyeztem: Nyilvánvaló hogy nem tudod a kötelességedet, ha mindezt nyugodtan nézed, te ostoba! En ostoba? kérdezte ő s rám mereszti a szemét. Te, te, te vagy az a hájfejű! — ismételttem. En — mondotta ő erre — már tegnap jelentést tettem a holttestről a kerületi főnöknél. Miért a kerületi főnöknél? — kérdeztem én. Miféle paragrafus értelmében? — Hát tud a kerületi főnök valamit tenni a megfulladt, a felakasztott vagy más hasonló sorsu emberek dolgában? — Ez esetben — tettem hozzá gunyosan — bűnügyről van szó; ez esetben a vizsgálóbíróhoz és a törvényszékhez sürgős jelentést kell tenni. S mindenekelőtt jegyzőkönyvet kell felvenned, amelyet majd a békebíró ur elé terjesztesz. És milderre mit tett a rendőrfelügyelő? Hallgatott és mosolygott. A parasztok követték a példáját; valamennyien kinevettek nagyságos uram. Ez is nevetett, amaz is; Sigin is nevetett. Meg merek rá esküdni. Na, megálljatok! — kiáltottam. A rendőrfelügyelő erre így szólt hozzám: A békebírónak semmi köze az eféle dologhoz! E szavakra azután előntött a méreg.

— Nem mondtad-e ezt? — kérdezte most az altiszt a rendőrfelügyelő felé fordulva,

— Mondottam . . .

— Valamennyien hallották, mikor ezt mondtad: A békebírónak semmi köze az eféle

dologhoz! Valamennyien hallották . . . Nagyságos uram, engem előntött a méreg s elvesztettem a fejemet. Kitért belőlem a harag. — Hogy mertél te így nyilatkozni a békebíró uról? Te, ki rendőrfelügyelő vagy, így tiszteled a felsőbb hatóságot? Tudod-e hogy a békebíró ur a zsandárok kezébe juttathat az eféle nyilatkozatát? Tudod-e, hogy az eféle politikai kijelentésért hova kerülhetsz a békebíró ur akaratából? — A rendőrfelügyelő erre ismét megszólalt, mondván: A békebíró nem lépheti át a hatáskörét. — Ezt mondotta, hallották valamennyien . . . Hogyan merészed te kissebíteni a felsőbb hatóságot? — kiáltottam. — Na, az ilyesmit én sohase tűrhettem. Például mikor a varsói mintagimnázium portása voltam s valami gyanus szó ütötte meg a fülemet, azonnal kitekintettem az utcára, hogy nem jár-e arra csendőr. Ha járt, nyomban intettem neki és fölfedeztem a bűnt . . . De ott, a faluban ugyan kinek tehetnék jelentést? . . . Mondom, előntött a méreg. — Nagyon bántott, hogy a köznépmánapság a maga fejével akar gondolkodni s rakoncátlanokodik. Felemeltem a kezemet és . . . De természetesen nem nagyon, hanem azért eléggé, hogy máskor ne merészkedjek sértegetni nagyságodat . . . A rendőrfelügyelő után következett az előjáró, neki is adtam egyet . . . Azután jobbra balra, ahogy jött . . . egy kissé ingerült voltam, nagyságos uram. De hát verés nélkül semmire sem mentem volna.

Ha az ember ilyenkor meg nem veri az ostoba parasztokat, valóságos vétkeket követ el. Különösen, ha megérdemlik . . . ha például rendtelenséget . . .

— Bocsásson meg, de elegenden vannak ott, akik rendet tudnak tartani. Ott a rendőrfelügyelő, az előjáró a közrendőr.

— A rendőrfelügyelő nem végezhet egyedül mindent . . . de nem is ért ahhoz, amire én . . .

— De értse meg már, hogy nem a maga dolga . . .

— Tessék? Nem az én —? Nevetséges! A nép botrányt csinál s nem az én dolgom . . .!

Talán megdicsérjen őket érte? Például most is panaszkodtak a nagyságodnak, hogy megtiltom nekik a dalolást. — De hát micsoda haszna van a dalolásnak? Dolgoznának inkább dalolás helyett . . . Sőt már azt is divatba akarják hozni, hogy gyertyavilágnál beszélgesseken. Mikor aludni kellene menniök, nem mennek, hanem tereferálnak és égetik a gyertyát. Feljegyeztem . . .

— Mit jegyzett fel?

— Azoknak a nevé, akik gyertyavilágnál szoktak tereferálni.

Pricsibejev egy piszkos papírdarabot húzott elő a zsebéből, feltette a pápaszemét és olvasni kezdett.

— Parasztok, akik gyertyavilágnál tereferálnak: *Procorov* Iván, *Nikiforov* Szavva, *Pet-*

alakult és elnökévé Szilágyi Dezsőt, jegyzőjévé Rohonyi Gyulát választotta meg.

Gyors elintézés.

Ezután a Ház Szerb György előadó ajánlására a honvédelmi póthitelre vonatkozó javaslatot,

Münnich Aurél előadó ajánlására a népfelkelés felszérése vonatkozó javaslatot és

Sámuel László előadó ajánlására a konzuli illetékek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot minden vita nélkül elfogadta.

Holnap a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasása és a torontáli h. é. vasutak lesznek napirenden és a miniszterek válaszolnak több interpellációra.

TÁVIRATOK.

Béke Kínában.

Sanghai, június 14. A North China Daily News-nak kínai részről azt jelentik, hogy Csing herceg és Lihungcsang császári rendeletet kaptak, a mely szerint a császár hozzájárul a hatalmasságok összes követeléseéhez. A békeszerződést tehát június végén valószínűleg aláírják.

Pusztító vihar.

Berlin, június 14. A vihar tegnap délután a tüzoltó-kiállításon elhordta a főépület tetejének egy részét. A pekingi chilei követség itt időző titkáranak a fejére esett egy gerenda, úgy hogy a titkár súlyosan megsebesült. Sok ember könnyű sérülést szenvedett. Sok telefon és táviródrót elszakadt.

Aratás előtt.

— Milyen lesz az idei termés? —

Arad, június 14.

Két hét múlva az ország déli részeiben kezdetét veszi az aratás s ennek dacára ma — sokkal inkább, mint valaha — tájékozatlanul állunk az aratás remélhető eredménye tekintetében. Ez a körülmény rendkívül nyugtalanító, annál inkább, mert más években a földmivelésügyi miniszter már május hó második felében közzétette a termésbecsléseket, míg ez évben ilyen becslés egész máig nem publikáltatott. A földmivelésügyi miniszter a június 10-iki állapot alapján kívánja az első enemű kimutatást egybeállíttatni, minélfogva

rov Pjotr. Susztova asszony, ki pedig egy katonai özvegye, a legerkölcstelenebb törvénytelen házasságban él Kiszlov Szemionnal. — Svercskov Ignat bűbajoskodik, felesége pedig boszorkány s éjjelenként idegen házakhoz jár rontani.

— Elég! — szolt a békebíró s megkezdte a tanuk kihallgatását.

Pricsibejev feltolta a pápaszemét a homlokára s csodálkozva nézett a békebíróra, aki, úgy látszik nem az ő pártján van. Kidülledt szemei égtek s orra piros lett, mint a paprika.

Hól a békebíróra, hol a tanukra bámult s nem tudja felfogni hogy miért olyan igerült a békebíró s miért hangzik időnkint a tárgyalási terem sarkából elégedetlen morgás vagy elfojtott kacagás.

Az ítélet — három havi fogház — nem kevésbé érthetetlen neki.

— En fogházba? Miért? — kérdezte csodálkozással kifejező képmozdulattal. A törvénynek melyik paragrafusa értelmében?

— Nyilvánvaló, gondolja, hogy a világ megváltozott. Sőtét, komor gondolatok vesznek erőt a lelkén. De amikor elhagyja a termet s megpillantja a parasztokat, akik csoportokba verődve élénken beszélgetnek, nem tud uralkodni magán, kinyújtja kezét s kemény haragos hangon kiáltja:

— Hé, oszlojtok szét! Semmi népcsődület! Takarodjatok haza!

nincs kétség benne, hogy az már a napokban olvasható lesz. Hogy eloszlatja-e az utóbbi két hét folyamán felmerült aggodalmakat, avagy azokat fokozni fogja, azt ma még nem tudhatjuk, de inkább az utóbbira számítunk, részint azért, mert a földmivelésügyi minisztérium kimutatásai rendszerint a pesszimizmusnak hódolnak, részint azért, mert a vetések állása tényleg nem felel meg, az ezelőtt 3—4 héttel táplált reményeknek. (Egy, éjjel érkezett táviratunk szerint a földmivelésügyi miniszter kimutatása ma délután megjelent.)

Első sorban megjegyzendő — és ez nehezíti meg a tájékozódást — hogy a terméskilátások az ország egyes részeiben rendkívül különbözők mely körülmény az 1898-ik évre emlékeztet vissza. Egyes határokat a jégeső többé-kevésbé elpusztította, a felhőszakadások és viharok is sok kárt tettek, de vannak az országnak, kivált a középső részben, oly vidékei is, melyek esőt régen nem láttak, hol tehát az aszály igen hátrányosan befolyásolja az aratás eredményét. Ezzel szemben állanak azon termőterületek, melyeket a jégjárás és a viharok megkíméltek, ellenben az utóbbi napokban bő esőzésben részesültek. E vidékek közé az ország leggazdagabb termőterületei — a nagy Alföld egy része, a Bánát s részben a dunántúli vidékek tartoznak. Noha különböző okokból a vetések a helyeken is sokat szenvedtek, magán-jelentések szerint, melyek gyakran megbízhatóbbak e hivatalos jelentéseknél, e helyeken középtermést, sőt itt-ott igen jó középtermést várnak.

Ezeknél fogva, bárminő színben állítja majd elő a földmivelésügyi minisztérium legközelebb megjelenő kimutatása a helyzetet, mi azt hisszük, hogy Magyarország ez évben az összes gabonaneműekben a múlt évihez hasonló, esetleg annál kevésbé gyengébb középtermést fog elérni, feltéve természetesen, hogy az aratás folyamán az időjárás nem válik mostohává. Egyes pontjain az országnak, különösen a jégjárta vidékeken, az aratás rosszul fog fizetni, de ezt a hiányt kielégítő, sőt jó aratási eredmények ellensúlyozzák.

De a világpiac árviszonyainak alakulását Magyarország aratási eredménye csak kevésbé befolyásolja. Sajnos, sokkal nagyobb hatást gyakorolnak e tekintetben az európai gabonapiacokra is *Amerikai termésviszonyai*, ami eléggé kitűnik abból, hogy a vonatkozó jelentést az európai piacok most is izgatottan várták. Ez a jelentés végre napvilágot látott s az észak-amerikai Egyesült-Államok ez évi búzatermését 274 millió bushelre, a rozstermést 20, a zabstermést 776, az árpatermést 52 millió bushelre taksálja. Ezek a becslések csekély eltéréssel a múlt év hasonló időszakában felállított termésbecsléseknek felelnek meg, melyek azonban valótlanként bizonyultak. Például a búzatermés múlt évi június hó elején 278 millió bushelre becsültetett, a tényleges termés azonban csak 272 milliót tett ki. Ez nagy különbség s méltó okot szolgáltat arra, hogy az amerikai termésjelentéseket bizalmatlansággal fogadjuk. Amde a múlt évi 171 millió bushel tényleges búzatermés is lenyomta az európai piacokon a buzaárakat, minélfogva, ha Amerika ez évben hasonló termést ér el, el lehetünk készülve arra, hogy a magyar buza ára a múlt évi szinten túl nem igen emelkedik.

Azonban különösen két tény áll előttünk, melyek a magyar buza-kampányra nézve előnyösek. Egyik az, hogy a magyar buza, kivált az idén, midőn a nagy meleg gyorsan megéri a kalászatokat, az amerikai búzával jóval előbb jelenik meg a világpiacon, akkor, mikor ugyszólván még versenytárs nélkül áll. A másik

az, hogy Ausztriának Magyarországból fedezendő szükséglete az idén nagyobb lesz, mint rendszerint, mert Ausztriában a vetések középtermést nem ígérnek. De reflektálni fog a magyar mezőgazdasági terményekre Németország is, hol — a legújabb termésjelentések szerint — Poroszországban és Délnémetországban az aratási kilátások, a kedvezőtlen időjárás folytán, jelentékenyen csökkentek. Ha tehát kellő előkészületek tételnek ez évi feleslegeink piacra juttatásának gyorsítása érdekében, valószínű, hogy az általános konjunkturák javunkra fognak szolgálni s az amerikai versenyt megelőzhetjük. Hogy a Balkán-államokban az aratási kilátások kielégítőek, ez csak kevésbé alterálja a mi helyzetünket, részint azért, mert a balkán-buza nem kelhet versenyre a magyar búzával, részint pedig azért, mert a nyugati piacokhoz való közelebb fekvésünk a territoriális előnyt ezek fölött is nekünk biztosítja. Oroszországban — szokás szerint — nem publikálják hivatalosan a vetések állására vonatkozó jelentéseket, megbízható magánértesítések szerint azonban Oroszország az idén, a szibériai vasut nagy előnyt biztosító közreműködése dacára sem lesz képes annyi búzát és egyéb gabonaféléket a világpiacra hozni, mint amennyivel az előző évben fellépett.

Budapest, június 14.

A tőzsdén egész napon át ideges izgalommal várták a földmivelésügyi miniszter kimutatását az idei termés kilátásokról. Híre futott ugyanis, hogy a kimutatás még a mai nap folyamán nyilvánosságra kerül.

A késő délutáni órákban végre eljuttott a tőzsdére a várva-várt nyomtatvány. Főbb pontjai a következők:

Június 10-én búzával bevetett terület volt Magyarországon 5,877,378 katasztrális hold. Termés 36,484,208 métermázs. 1900-ban volt 38,434,171 mmázs.

Rozsszal bevetett terület 2,001,896 katasztrális hold. Termés 11,770,024 métermázs. 1900-ban volt 11,128,100 mmázs.

A vetések állása vidékenként különböző. A jégverés több helyen nagy károkat okozott. Az Alföldön pedig a lesülés miatt panaszkodnak. Rozsda nem igen észlelhető.

A király Prágában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

Ma délelőtt avatták fel gyönyörű időben a „Ferenc császár-hidját”, a melynek építése másfél millióba került. Az ünnep színhelyén tömérdek meghívott vendég jelent meg. Az utcákon óriási közönség verődött össze.

A királyi sátor előtt Körber miniszterelnök, Kartel és Resek miniszterek, Coudenhove helytartó és más méltóságok, továbbá Srb polgármester és a városi képviselőtestület várta a király megérkezését. A mint ő felsége odaérkezett, a zenekarok a Gotterhaltet játszották, egy dalegyesület pedig ünnepi kardalt énekelt, a melynek elhangozásával Skrbensky biboros hercegérsek fényes segédlettel felszentelte az új hidat.

A hidavatás után Srb polgármester cseh nyelven beszédet intézett a királyhoz, a ki erre előbb esehül, majd németül azt válaszolta, hogy örömmel jött el a hid felavatására. Ezzel a monumentális épülettel — ugymond — a városi képviselő nemcsak a hatalmasan fejlődő forgalomnak egy rég érzett szükségletét elégítette ki, hanem egyúttal a város sok szépségéhez még egy újabbat csatolt. Legyen ez a

hid határkö Prága boldog fejlődésében. — A király szavait dörgő szlava kiáltással fogadták.

Azután bemutatások következtek. Többek között a hid építőit is bemutatták a királynak. Ő felsége azután a hidra ment és megnézte annak egyes részeit. A hid másik végén is nagy néptömeg gyűlt össze, a mely szünni nem akaró lelkesedéssel üdvözölte a királyt. A Bradsin felé az egész uton lelkes ovációkban részesítették ő felségét. Délelőtt ő felsége a királyi palotában általános kihallgatást adott.

Kartel és *Besek* miniszterek ma a német és cseh iskolák tanárait, továbbá a különféle közigazgatási ágak hivatalnokait, különféle társadalmi állásu magánszemélyeket és több küldöttséget fogadtak. A két miniszter megkérte ő felségét, hogy a mai és a holnap udvari ebéden való részvétel alól mentse fel őket, hogy azalatt megnézhessék a prágai közintézeteket. Ma délután a tartományi és a városi muzeumot s a cseh akadémiát látogatták meg.

A király délután a város megtekintésére kikocsikázott. A királyi palotától a „Prágai takerépképző” épületébe hajtottak, ahol *Srb* dr. polgármester üdvözölte ő Felségét. Innét a tartományi bank épületéhez mentek, majd a külvárosokat tekintették meg.

A *Weinberg* külvárosban hódoló küldöttség fogadta az uralkodót, melyet a külváros polgármestere vezetett. Ezután bevonultak a városházára.

Végül ő Felsége a nevére elnevezett kórházat szemlélte meg, mire visszahajtatott a palotába.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: *Lyoni rablógyilkosok*, színmű. Vasárnap: Délután: *San-Toy*, operette. Este: *Rezervisták*, népszínmű. Hétfő: *Gyimesi vadvirág*, népszínmű. Székely Irén és Pintér Imre felléptével.

* **Az utolsó előadások.** Három előadás lesz még a színházban a kar jutalomjátékán kívül. Holnap este egy izgatató hatásokban gazdag francia dráma kerül színre: *A lyoni rablógyilkosok*. Vasárnap két előadásban vesz búcsút a színtársulat a közönségtől. Délután *San-Toy* operettet adják elő a szokásos helyárok mellett, este pedig *A rezervisták* énekes bohózatot. Ez lesz hat hétre augusztus harmadikáig a színtársulat búcsuelőadása.

* **A kóristák jutalomjátéka.** A színtársulat derék névtelen katonái a nyári szezon végső napján kilépnek a háttérből, melyben rendszeren működtek, életjelt adnak magukról és appellálnak a közönség jóindulatára, hogy figyelje meg őket is egyszer legalább az évben. Már olyan az élet, hogy a közkatonáról nem vesz tudomást, az ő dicsőségében a vezérek sütkéreznek, ilyen szerep jut a kóristáknak is, kik pedig sokat fáradnak, sokat kinlódnak és arra vannak kárhóztatva, hogy a kórista kenyeret, a kutya-kenyeret egyék. Illő és méltányos tehát, hogy a legjobb akarrattal támogassa a közönség ezt a derék gárdát. Az előjelekből ítélve, jutalomjátékukra nagy közönség gyűl a színházba és valóságos gyönyört fog okozni a névteléneknek; ha majd ők is kapnak tapsot, ha őket is kihívják a függöny elé, mint a primadonnákat, kiket annyiszor láttak irigykedve a függöny elé lépni.

* **Turchányi Olga** tegnap a budapesti Magyar Színházban játszott s felléptéről egy fővárosi lap a következő találó kritikát írja: A Magyar Színház jövő regiméje ma előrevetette árnyékát: *Turchányi Olga* asszony, a *Lesekay* András aradi színtársulatának tagja, akit direktora a jövő szezonban a Magyar Színház primadonnájává léptet elő, ma föllépett a *New-York szépe* címszerepében. *Turchányi Olga* kedves színpadi jelenség, pikáns arca jól illik az operett-színpad millieujébe, de termete — hogy úgy mondjuk — élénk irigységet kelt bennünk az álldott vidék nyugalma és kényel-

mes volta iránt. Az új primadonna nem valami légius alak, de azért könnyen mozog, ügyesen táncol, s elég jól beillik a fürge angol operett keretébe. A hangja azonban kissé gyöngé és hamarosan fölmondja a szolgálatot. A drámában tehát valószínűleg több hasznát fogják venni, mint a maihoz hasonló, fárasztó dalos szerepekben.

* **Dankó Pista Aradon.** A magyar nótakirály folyó hó 25-én ismét városunkba érkezik s a *Központi-szálló* kerthelyiségében fogja kitűnően szervezett daltársulatával legújabb népdal-szerzeményeit bemutatni. A dal társulat csak rövid ideig marad Aradon, mert a nyár folyamán Erdély nagyobb városaiban szándékozik hangversenyezni.

* **Szerenád.** A waggongyári dalkör szombaton este 8 órakor szerenáddal fogja megköszönni a város közönségének azt, hogy a kassai dalárversenyre nekik 300 korona segélyt utalványozott ki. A dalárdisták *Urban Iván* főispán, *Salac Gyula* polgármester és *Institoris Kálmán* főjegyző lakása előtt fognak énekelni.

* **Szerencsétlenül járt színész.** Komolyabb jellegű baleset érte tegnap reggel a kolozsvári színház hősnőjét *P. Lukács* Juliskát, kit a nyári színházba való kerékpározása közben egy szekér olyan erővel ütött el, hogy a művész fején, homlokán és vállán jelentékenyebb zúzódásokat szenvedett. Az összeütközés úgy történt, hogy *P. Lukács* Juliska a Rózsa-utcából jövet összetalálkozott az Unió-utcában egy szekérral, mely az ut közepén haladt. *P. Lukács* Juliska, ki sebesen haladt, nem volt képes a már közelben levő szekér elől kitérni s a következő pillanatban beleütközött a szekér rudjába és leesett gépéről. Fején, homlokán és vállán szenvedett zúzódásokat, melyeket a mentők kötöztek be. A színháznál már műsorváltásra voltak elkészülve, midőn *P. Lukács* Juliska levélben tudatta Megyeri igazgatóval, hogy a „Két árvá”-ban levő szerepét okvetlenül eljátsza. A tegnapi előadás az ő közreműködésével ment végre s a közönség csak a második felvonás végén tudta meg, hogy a művész fején és homlokán alkalmazott hosszú kötés a bicikli baleset következménye és nem afféle színpadi markirozás.

Resicán helyreáll a nyugalom.

(Megállapodás a munkaidőre nézve.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

A bérháború, mely már-már nyugtalanító mérveket öltött Resicán, lassanként lecsendesedik és úgy a kormány erélyes, de jóakaró intézkedése, valamint a hatóságoknak bekeltető eljárása megnyugtatólag hatnak a felizgatott kedélyekre.

Mint mindenkor, ha az erőszakos eszközökhöz nyúl az elégedetlenek zöme, úgy ez esetben is tulhajtottak voltak a követelések — de másrésztől beigazolást nyert az is, hogy sok tekintetben nagy mulasztás terheli a munkaadó gyárat.

A ma késő este Resicáról érkezett távirati értesítések azt jelentik, hogy mindkét fél között az okos egyezkedés jön létre.

A munkásmegbízottak ma délelőtt a főszolgabírói hivatalban megjelentek tárgyalásra és *Gartner* Zoltán főszolgabíró érdeme, hogy a tárgyalás nyugodt mederben folyt és hogy oly megállapodások jöttek létre, melyek mindkét részen megnyugvást eredményeztek. A munkaidőre nézve ei lett fogadva az, hogy a munkások reggel 7-től délig, félórai reggelizési pihenővel és délután 1 órától este 6 óráig dolgoznak.

A munkások rendkívüli nagy érdeklődéssel várták a budapesti lapokat, mert közöttük is el volt már terjedve a hír, hogy ügyük interpelláció formában a ház elé kerül. Csoportokba verődve hangosan olvasták fel az országgyűlésen történeteket. Különös megnyugtatóst szerzett a munkásoknak *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter válasza, melyből meggyőződést sze-

reztek, hogy a kormány tárgyilagosan, de igazságosan kívánja ügyük rendezését.

Gartner főszolgabíró falragaszokon figyelmezteti a sztrájkolókat, hogy azok, a kik a dolgozó munkásokat a munkába lépésben akadályozzák, vagy azokat inzultálják, kihágást követnek el és 600 korona pénzbírságra esetleg 30 napi elzárásra ítéltetnek.

A csendőrség egész nap cirkál a gyár körül, de összeütközésre már alig kerül a dolog.

Nyugtalanítólag hatott a gyár egyik órének esete, kit halva találtak. Eleintén azt hitték, hogy a sztrájkolók áldozata lett, de a nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az ór nem büntény, hanem saját vigyázatlanságának áldozata; ugyanis a korlátról zuhant le és ebben lelte halálát.

Egy hirhedt világcsaló

letartóztatása.

(Az *ál-Borghese* herceg.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

A nyemorki rendőrség letartóztatott egy *Borges* Manó nevű kalandort, a ki egy *Creydt* Helena nevű nőtől 544 font sterlinget akart ellopni. *Borges* a nemzetközi iparlovagok egyik legraffináltabb képviselője. A kontinensen utoljára 1898-ban tartóztatták le Párisban. A csehország: *Rokitnitzban* született és most 45 éves. A reichenbergi törvényszék már 1886-ban köröztette csalás miatt. *Borges* dijnok volt a bécsi postatakerépképzőnél és akkor hagyta el Ausztriát, mikor már körözték.

Hogy mit csinált és miből élt 1886-tól 1898-ig az még rejtély. A drezdai rendőrség 1897-ben köröző levelet adott ki ellene. *Borges* ott mint *Schwenk* dr. jelent meg, megfordult a legjobb körökben és úgy mellesleg megemlített, hogy anyai ágon az olasz *Borghese* fejedelmi családból származik. Drezdában roppant sok táviratot kapott New-Yorkból és Ausztriából. 1897. év ápril havában 2500 márka hátrahagyásával eltűnt Drezdából.

Majd Londonban tűnt fel, a hol *Borghese* grófnak adta ki magát és óriási fényűzéssel élt. Egy nőnevelő intézetben megismerkedett egy szép fiatal és gazdag angol nővel, kinek megtetszett a kalandor előkelő megjelenése. Több-ször megfordult az intézetben, mellét tele aggatva érdemrendekkel s a leánynak sokszor mondta, hogy a nagyhatalmak londoni képviselőivel többször jön össze bizalmas értekezleteken és sokszor étkezik velők.

Egy angol folyóiratban egy akkoriban szenzációt keltett osztrákellenes és magyarbarát cikket közölt „Ausztria-Magyarország jövője” címmel. A cikk szerzőjéül *Segrob M.*-et irt, a mi a *Borges* anagammja.

Egy szép napon megkérte az angol lady kezét. A hölgy örömmel mondott igent. Az esküvőt Bécsben vagy Budapesten akarták megtartani. *Borges* rábirta menyasszonyát, hogy Párisba menjen vele, a hol egy 80.000 koronás csekket kell beváltania. Kérésére a hölgy 100 font sterling uti költséget kölcsönzött neki. Párisban azt mondta a kalandor, hogy a csekket Bécsbe küldték. A lady, aki nem hozott magával elég pénzt, Párisban elzalogosította ékszerait 30.000 koronára és elutazott Borgessel Bécsbe, a hová 1898. január 1-én érkezett meg a pár. Itt *Borges* mutatott neki egy szép palotát, mondván, hogy ez az ővé s a *Borghesek* ősi palotája. Két napig vezette *Borges* az angol leányt Bécs utcáin. Január 3-án eltávozott a szállodából, avval a kijelentéssel, hogy megy a 80.000 koronáért, hogy végre megfizethesse

az adósságát és kiválthassa az ékszereket. Azóta aztán végkép el is tűnt a csaló.

Az angol leány hosszú várakozás után megtette ellene a följelentést és a bécsi rendőrség megállapította, hogy *Schwenk* dr., *Borghese* és *Borges* Manó egy és ugyanaz. A kalandor még Zürichből levelet küldött a megcsalt lánynak, a melyben avval fenyegeti, hogy az angol lapokban regényt ír az esetéről, ha feljelenti.

A kontinens összes rendőrségei akkoriban nagy buzgalommal kutattak a csaló kalandor után, melynek eredménye az volt, hogy Párisban 1898. ápril havában le is tartóztatták. Azóta senki hallatszott felőle semmi, míg most érkezett New-Yorkból a hír, hogy lopás miatt ismét letartóztatták.

SPORT.

Arad Budapest ellen.

— A vasárnapi mérkőzés. —

Az aradi sport-életnek nevezetes napja lesz vasárnap. Az aradi atletikai klub foot-ball csapata áll ki a budai labdarugókkal versenyre, megvédeni az aradi foot-ball sport becsületét.

A labdarugó-sportot, mely a fővárosban már vetekedik a lövészenyek népszerűségével, az országnak majd minden nagyobb városában játsszák, Aradon két egyesület is üzi. Ezek közül az athléták első csapata méri össze erejét vasárnap a fővárosi egyet tizenegy tagjával.

A budaiak csapata ellen Arad a következő tizenegy embert állítja ki: *Losoncy*, *Brown*, *Székely*, *Vass*, *Pósch*, *csatázók*, *Krenner*, *Zima* és *Ziffer* fedezetek, *Szontagh* és *Pittner* hátvídek, *Bogsán* kapus.

Az egész lefolyásában izgalmasnak ígérkező matsch vasárnap délután 5 órakor kezdődik a waggongyár mellett. A közönség számára a rendezőség padokat állított fel s buffetról gondoskodik.

A mérkőzést az alábbi bírói kar ellenőrzi: Versenybíró *Szathmáry* János A. Cs. E. V. főfelügyelő; segédbírák: *Preisinger* Béla és *Vas* Gusztáv; touch-bírák: *Sugar* Jenő dr., *Reisinger* Ferenc dr., *Neidenbach* Ödön és *Urszu* János; goal-bírák: *Gaál* József és *Vas* István.

Palotaforradalom egy világlap szerkesztőségében.

(*Apponyi Albert gróf és a „Figaro.”*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

Az egykoron hatalmas világlap, a párisi „Figaro”, ugylátszik, végperceit éli. Soha lap annyi hatalmat és befolyást a közéletre nem gyakorolt, mint a „Figaro”. Volt tulajdonosai mindig a legfelsőbb politikai vagy pénzkörökhöz tartoztak. Szerkesztői a francia szépirodalom kiváló alakjai s a francia zszurnalisztikában valóságos reformokat alkottak. Hirdetéseiért óriási összegeket fizettek, s ha valaha olvastunk a Figaróban valami dicsérő cikket, rögtön az jutott eszünkbe, hogy vajjon mennyit fizettek ezért az érdekeltek?

Ime egy példa: Mult ős elején a párisi kijállítás tartama alatt tartották meg a francia fővárosban a nagy nemzetközi békekongresszust. Akkoriban sokat olvastunk *Apponyi* Albert gróf szerepléseiről, ki beszédeivel elragadta a világ minden tájékáról odasereglet híres szónokokat.

Apponyi néhány lelkes bámulója, előkelő urak, annyira el voltak telve a beszédek szépségétől, hogy mindjárt elszaladtak a nagyobb párisi lapok szerkesztőségeibe „informálni” a redakciókat a beszéd nagyszerű váltáról. Legutolsónak hagyták a „Figarot”.

Akkoriban *Roday* volt a lap igazgatója. Soká kellett várakozniok míg bejuthattak a hatalmas ember elé.

— Mivel szolgálhatok? kérdezte röviden.

Az urak előadták, hogy szeretnék, ha a „Figaro” szívesen közölné *Apponyi* gróf beszédét. Figyelmeztetik *Roday* urat, hogy a közönség lázas érdeklődéssel várja a híres magyar szónok beszédét stb.

Roday végignézte az urakat, majd röviden annyit válaszolt.

— *Tizezer frankért.*

Mikor az urak meglepődve néztek össze és a beszéd gyönyörű voltát kezdték emlegetni, *Roday* sarkon fordult és a fáképnél hagyta látogatóit. Mig más lapok hasábkot hoztak *Apponyi* beszédeiről, a „Figaro” csak röviden és kitérően emlékezett meg a gróf szerepléséről.

Ez a hatalmas és önhitt lap az utóbbi idők vihara alatt azonban sokat vesztett tekintélyéből és hiteléből. Különösen pedig a *Dreyfus* ügyben való szereplése ártott neki, mert *Dreyfus* ellenei a gyűlölséget és harcot a „Figaro”-ra, *Dreyfus* leghathatósabb védelmezőjére is átvittek. Gombamódra szaporodtak a jónál-jobban szerkesztett *Dreyfus*ellenes lapok, melyek a Figaro híveit a maguk pártjára terelték. Most pedig, mint olvassuk, a Figarot egy klerikális ember, *Marinoni* tartja a kezében, a kinek kénye-kedvétől függ, hogy a „Figaro” megjelenjen e vagy sem.

Az *Aradi Közlöny* már régebben megírta annak az éjnek a történetét, melyben *Prestat* el akarta foglalni a szerkesztőséget, de *Perivier* szerkesztő eltorlaszolta magát. Egy szemtanu most a következőképen emlékszik meg az érdekes esetről:

A „Figaro”-nak a rue Drouot-on fekvő csinos palotája akkor éjjel két ellenséges táborba szakadt. Az egyik tábor élén *Prestat* a felügyelő bizottság elnöke és ideiglenes igazgató állott, aki néhány tucat bátor részvényessel behatolt a „Figaro” házába, bár az ügyvezető igazgató *Perivier* meghagyta a szerkesztőségi szolgáltnak, hogy zárják be a kapukat és minden támadást verjenek vissza. A másik tábor természetesen *Perivier* vezényelte, aki körül néhány személyes barátja és a lap újabb munkatársai csoportosultak. Nagyon sokat lármáztak és veszekedtek és már attól tartottak, hogy tettelegességekre kerül a dolog. Fegyverszünetet csak akkor tartottak, mikor az éhség meglepte őket. A szomszédos vendéglőkből több mint 60 terítéket hozattak. *Prestat* hívei a felügyelő bizottság termében, *Perivier* csapata pedig a szerkesztőségben étkezett. Éjjeltájban tovább folytatták az ellenségeskedést.

Perivier kijelentette, hogy ellenei csak az ő holttestén keresztül juthatnak a szedőtermekbe. *Prestat* erre bírói meghatalmazás aipján elhívatta a békebírókat és a 7-ik kerület rendőrfőnökét, kik *Perivier* irodáira, a vasszekrényekre és a könyvekre peosétet raktak. A két tisztviselő aztán a szedőszekrényeket és a gépeket is le akarta pecsételni, de ezt a felelős nyomdavezető megakadályozta, a mennyiben kimutatta, hogy ezek a dolgok a „Petit Journal” kiadójának, *Marinoni*-nak képezik a tulajdonát. Ez által a győzelem, legalább ideiglenesen *Perivier* részén maradt. Utóbbi most parancsot adott a „Figaro” legközelebbi számának összeállítására, ő maga pedig „Merénylet” cím alatt cikket írt, melyben hevesen kikél *Prestar* és társainak eljárása ellen és kijelentette, hogy a legszélsőig fog védekezni, hogy megmentse a „Figaro” tradícióit és megvédelmezze a lapot a kozmopolita szindikátus csele ellen. *Prestat* a polgári bíróságnál pert indított *Perivier* ellen, s ennek ítéletétől függ, hogy vajjon *Perivier* marad-e ura a „Figaro”-nak vagy *Prestat* fogja átvenni.

TANÜGY.

— **Aradiak a tanárképesítő vizsgán.** A budapesti állami polgári iskolai tanárképző intézetben *Pauer* Imre dr. miniszteri tanácsos és tanár elnöklete alatt tartott vizsgálatokra kilenc arapi jelentkezett, a kik közül kettő tett szak- és három tett alapvizsgát. Szakvizsgát tett: *Kanabé* Dezső és *Lulu* Mihály, a kik a matematikai tárgyakból nyertek tanári oklevelet, még alapvizsgát *Kolárov* Mózes, *Kun* Soma és *Striffler* Ferenc tettek szép eredménynyel a nyelvészet és történelmi szakkörökből.

(—) **Tanonciskolai vizsgák.** Az alsófoku kereskedelmi tanonciskola évről vizsgáját folyó hó 17-én és 18-án délután tartják meg a templom-utcai fiúiskolában. A növendékek rajzait ugyanott lehet megtekinteni 16-án délelőtt.

Összeszólalkozás — vérrel.

(*Legújabb kardaffér.*)

Sopronban, mint hirrovatunkból olvasható, *Schöffel* főhadnagy az Erzsebet-sétányon kardjával összevagdalta *Mészáros* kereskedelmi akadémiai tanárt. A vérontás összeszólalkozásból támadt.

Ime, ismét egy eset, melyen el lehet tudni. Pszichológiai fejtegetés itt fölösleges, mert hisz ép az a baj, hogy ezek a dolgok pszichológiai elmélkedés nélkül történnek meg. De ha mégis latba vetjük az ilyen esetnek a külsőségeit, mondjuk inkább a konzekvenciát, akkor egészen más nézetre fogunk jutni, mint azon laptársaink, kik az ilyen ügyeket „Vérengrző katonatiszt” állandó címe alatt és a tisztikarnak részleteiben és egészében való lehurrogatásával szokták pertruktálni.

Nos jól, hiszön a mi tisztikarunkat sokan, de nagyon sokán még mindig az fosztrák szoldateszka jegyével szeretik feltüntetni, s ilyen esetben a tisztikar egyes tagjainak tetteiért az egész hadsereget teszik felelőssé.

A baj az, hogy azok az urak, akik ezt teszik, nem tudnak specifikálni.

Az egyén tette, s nem a tisztikar.

S ha latba vetjük, hogy az ilyen sajnálatraméltó esetek hősei mekkora kockázattal követik el a vérengrzéseket, hogy élére állitanak mindent, rangot, becsületet és sokszor az életet, bizony nyilvánvaló, hogy ilyenkor nem a katonatiszt, mert hiszen a katonatiszt ilyenkor teljesen megsemmisül a szubjektív lelki processzus alatt, hanem tisztán a „dühös, boszuvágyó ember” van abba a cifra uniformisba belebujtatva, akkor nevetségesnek, szinte bosszantónak találjuk azt a tendenciát, minden ilyen fenegyerekeskedésből az egész tisztikar lelkiállapotára, illetve indulatára következtetést vonni.

De hát tisztjeink annyiszor engedik át magukat annak a legszubjektivebb indulatnak, a bosszuvágyának, hogy már az ilyen esetek gyakori és sűrű ismétlődése a legelfogulatlanabb embert is gondolkodóba ejti.

Hát nem tudnak tisztjeink uralkodni az indulataikon? Hát annyira kevésbe veszik állásuk méltóságát, hogy ezt néha végkép sutba dobják?

Nem elég hivatkozni itt az egyén szereplésére. Hová jutunk, ha minden egyén így rendezné az ügyeit s főleg hová jut a tisztikar méltósága?

Erre bajos volna egyhamar megfelelni, de ellenszerűen ajánljuk a következő „eset”-et, mely Budapesten történt meg, vagy három hónapja. Azt hiszem, még sokan emlékeznek rá.

Egy huszárszázados, kinek nevét (bár éppen nem érdemelte meg) elfelejtettem, a Koronaherceg-utcában sétálgatott. Előtte egy sűrű-forgó emberke, ki annyira elmélyedve deklamált a társának, hogy előadását gesztusok-

kal kellett kísérenie, mely gesztusok a botforgatásban találtak megfelelő külső megnyilvánulásra. A százados, a hadsereg egyik legjobb vívója, elébe akart kerülni, de a kis emberke botja fején találta.

Egy gondolat, s a százados a kis ember karja alá dugta karját, s végigsétált vele az utcán.

— Látja, most nem tudja mért járok ön-nél karonfogva, mondotta neki a százados. Ön engem, persze akaratlanul inzultált. Most nekem provokálnom kellene, mert sokan látták a dolgot s egy katonatiszt nem tűrhet ilyen megbántást. De hogy provokáljam én önt, mikor ön nem bántott meg. Ezért sétálunk úgy, hogy az emberek azt higgyék, hogy mi jó ismerősök vagyunk s a dolog csak véletlenül történt. Ajánlom magamat.

Nos katonatiszt uraim, ehhez több bátorság kell, mint a kard könnyelmű kirántásához. Ebben produkálják magukat s akkor nem lesznek „Vérengző katonatisztek”. (—ár.)

A Beöthy-Liptai ügy befejezése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

Még élénk emlékezetünkben van az a zsarolási história, melynek szereplői *Beöthy László*, a Nemzeti Színház fiatal igazgatója és *Liptai Károly* budapesti hírlapíró, a „Magyarország” volt színi referense voltak. Mindenütt kinos feltűnést keltett az ügy, valamint az a szenvedélyes, gyűlöletes hang és modor, melylyel a két ellenfél egymást kisebbiteni és lealázní iparkodott.

Oly hangon tették ezt, mely éppenséggel nem volt a nyilvánosság elé való s ha már az ilyen ügyet nem is lehetett a nyilvánosság kizárása nélkül elintézni, akkor is inkább abba kellett volna hagyni a csunya herce-hurcát, sem mint az affért bírói forum elé terelni.

Az ügyet különben a budapesti ügyészség ma felezte be, amennyiben az ügyészség *Liptai Károly* ellen a további eljárást beszüntette. A megszüntető végzést kézbesítették dr. *Balog Imre* ügyvédnek, *Liptai* jogi képviselőjének.

A végzés rendelkező része a zsarolás vétsége miatt egyrészt *Beöthy László*, másrészt *Liptai Károly* ellen megindított bűnügyi nyomozást megszünteti, — mert a nyomozást anyagából kideríthető, hogy *Beöthy László*, a Nemzeti Színház igazgatója egy névtelen levelet kapott, melyben annak írója közli vele, hogy birtokában van egy *Beöthy* kompromittáló távirat, melyet *Beöthy* az „Ocskay brigádéros” előadása után küldött a Nemzeti Színház igazgatójának.

Ha nem küldene azonnal a főpostára „M. S. 100.” jelige alatt 300 forintot, a táviratot nyilvánosságra hozza.

Beöthy László egy színházi bankókkal bélelt levelet tényleg el is küldött a főpostára, de egyuttal értesítette a rendőrséget is az esetről. A kiküldött detektívek követték *Kreisler Izrael* hordárt, aki a levelet *Liptai*hoz vitte. A gyanu tehát *Liptai*ra nehezedett.

De *Liptai Károly* is tud felmutatni levelet, melyben arról értesítik, hogy ha egy ismerős hölgyének színiügyéről megakar győződni, vegyen át a főpostáról egy „M. S. 100.” jeligéjű levelet.

Liptai ezen védekezését a nyomozat adatai támogatták, amennyiben kiderült, hogy a két levél egy és ugyanazon kézírása, továbbá maga *Liptai* is kérte a rendőri segítyt, hogy a levél írója kikutattassék. Mindezek alapján *Liptai Károly* ellen megindított nyomozás beszüntendő volt.

HIREK.

Lecke a zöld szászoknak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

A zöld szászoknak szól ez a lecke első sorban, de szól alapjában mindazoknak, akik a magyar földön csökönyösen megmaradnak vad idegeneknek.

A példás leckét egy erélyes levélben *Kendeffy Domokos*, a beszercei törvényszék elnöke adta s okot rá egy odavaló ügyvéd, *Lang Károly* szolgáltatott, aki a törvényszékhez benyújtott beadványaiban rendszeresen német szövegű bélyegzőt használt ezzel a felirással:

„*Carl Lang, Landes- und Wechsel-Advocat Bistritz, Siebenbürgen.*”

Kendeffy törvényszéki elnök ebből kifolyólag a következő átiratot intézte a marosvásárhelyi ügyvédi kamarához:

A magam részéről nem tartom megengedhetőnek, hogy Magyarországon magyar állami hatósággal szemben német avagy más idegen nyelvű címet használjon, mert eltekintve attól, hogy az „Erdély” kifejezés államjogi tévedéseket vonhat maga után, nem csekély mértékben még a magyar államiság elleni támadást is tartalmaz, s épen ezért megkeresem a tekintetes ügyvédi kamarát, hogy hason oda, miszerint hasonló visszaélés sem az ő, sem más ügyvéd részéről el ne kövessék. Egyben kérem, sziveskedjék engem becses véleményéről értesíteni, mert ha a jelenlegi állapot föntartatnék, kényszerítve volnék a vezetésem alatt álló bíróságoknál oda hatni, hogy az említett beadványokat egyszerűen visszautasítsák.”

Nagyon helyes, nagyon okos irás ez a kiolvashatja belőle a maga számára a magyarság minden ellensége, amit mindnyájan gondolunk: vagy hozzánk hajlik, vagy rideg visszautasítás a felelet az okvetetlenkedésére.

— **Fejérváry miniszter diszpolgársága.** *Radóczy János* kir. tanácsos, székesfővárosi bizottsági tag és társai, mintegy háromszáz aláírással támogatott olyan indítványt adtak be a budapesti főpolgármesternél, hogy *Fejérváry Géza* báró honvédelemügyi minisztert válassza meg a székesfőváros törvényhatósági bizottságának a közgyűlése a főváros diszpolgárává. Az indítványt tevők elmondják, hogy *Fejérváry Géza* honvédelemügyi miniszter augusztus 17-ikén ünnepli a katonai szolgálatának ötvenedik évfordulóját. Ez a közpálya szakadatlan láncolata a háboruban és békében elért nagy érdemeknek és a trón és haza körül tett nagy szolgálatoknak. Hangsúlyozzák az indítványt tevők *Fejérváry*nak a honvédség fejlesztésében szerzett érdemeit, az e téren mutatkozó nehézségeknek szívós legyőzését. Ő teljesítette a nemzetnek a katonai nevelés terén mutatkozó óhajait s ő volt az, a ki a szabadelvűség teréről a legnehezebb napokban sem tért le. Mindezek után, javasolják az indítványtevők, hogy *Fejérváry Géza* honvédelemügyi minisztert válassza meg a közgyűlés a főváros diszpolgárává.

— **Az orosz cár Dancigban.** Hiteles forrásból jelentik, hogy a német császár meghívta az orosz cárt a dancigi flotta-gyakorlatokra. A cár a meghívást elfogadta és *Alexis* nagyherceg kíséretében fog a flotta-gyakorlaton *Dancigban* megjelenni.

— **Lipót Salvator herceg légi utazása.** *Neuberunból* távirják, hogy *Lipót Salvator* főherceg „Meteor” nevű léghajójával ma tíz órakor ott földre szállt. A főherceg hajnali négy órakor szállt fel a bécsi arzenálból s kíséretében voltak *Kresz* mérnök és *Hinterstoiszer* kapitány.

— **Fejérváry köszönete.** A város szerdai közgyűlése tudvalevően elhatározta, hogy az épülő honvédbuszárkaszárnnyát báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter nevére keresztelik el. A honvédelmi miniszter ezt a kitüntetést a következő távirattal köszönte meg *Urban Iván* főispánnak:

Méltóságos *Urban Iván* főispán urnak Arad. Oszinte örömmel értesülök Arad szabad királyi város közgyűlésének azon kitüntető és nagybecsű határozatáról, hogy az új honvéd lovassági laktanyát nevére elnevezni méltóztatnak. Midőn ezért hálás köszönetemet fejezem ki, készséggel adom beleegyezésemet az elnevezéshez és kérem Méltóságodat hálás köszönetemet a város törvényhatóságával közölni sziveskednék. Báró *Fejérváry Géza*.

— **Az elromlott vízvezetési kut.** Lapunk tegnapi számában a vízvezetési közutak elromlására vonatkozó közleményre illetékes helyről azon felvilágosítást nyertük, hogy bár a közutak működési képességének ellenőrzése nem a főkapitányt illeti, ennek dacára midőn értesült, hogy azok elromlottak, a helyreállítás iránt azonnal intézkedett. A vízvezetési művek részvénytársaságától nyert értesítés szerint azonban a kutaknak oly alkatrészei vannak eltörve, melyek raktáron nincsenek és melyeknek külföldről való hozatala több napot vesz igénybe. Ez alkalommal arról is értesültünk, hogy a kutakat vásott gyermekek rongálják el, minél fogva a szülők és bázatulajdonosok saját érdekükben jól teszik, ha gyermekeiket illetve tanoncaikat a kut körül való játszástól eltiltják, a rongálókat megbüntetik, esetleg alkalmat adnak arra, hogy a hatóság büntesse meg őket.

— **Bauer Gyula temetése.** Aradváros törvényhatósági bizottsága elhunyt tagjának: *Bauer Gyulának* temetése ma délután 4 órakor ment végbe általános nagy részvét mellett a Deák Ferenc-utcai halottas-házból. A gyászszertartáson megjelent *Salac Gyula* kir. tanácsos polgármester, *Institoris Kálmán* főjegyző, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Pozsgay Lajos* dr. főorvos és a törvényhatósági bizottságnak, valamint az aradi függetlenségi pártnak számos tagja. Ott voltak még *Reicher Károly* dr. főügyész, az aradi takaré- és segélyegylet elnöke, és a tisztviselő kar, *Ottenberg Tivadar*, *Böhm Adolf*, *Atzél Péter*, *Berán Antal* vezetése alatt az ipartestület tagjai, *Bing Vilmos* vezetése alatt a kereskedelmi kamara tagjai, *Nikolits Péter*, *Jó Béla* stb. A koporsót szebnél szebb koszoruk borították A halottas háznál *Steigerwald* Alajos mondott megható bucsubeszédet s azután a halottas menet megindult a felső-temető felé, ahol az elhunytat örök nyugalomra helyezték.

— **Felhőszakadás.** Kolozsvárról távirják, hogy ott ma óriási felhőszakadás volt. A felhőszakadás következtében *Sáncalja* nevű külvárosban egy ház összedült s a háztulajdonos, a romok alatt lelte halálát.

— **Tejszövetkezetek a megyében.** Megirtuk, hogy e hó 16-án, Pécskán *Urban Iván* főispán elnöklésével értekezlet lesz a vármegyében alakítandó tejszövetkezetek ügyében. A földmívelési miniszter megbízásából *Serbán János* országos tejjgazdasági felügyelő vesz részt az értekezleten, erről a miniszter a következő leirattal értesítette a főispánt:

Méltóságos *Urban Iván* főispán Urnak Arad. Folyó évi 19. számú bizalmas levelére értesítem Méltóságodat, hogy *Serbán János* országos tejjgazdasági felügyelő folyó hó tizenhatodikán Pécskán, a tudvalevő értekezleten megbízásom folytán ki fog szállani. — Földmívelésügyi Miniszter.

— **Szélhámos lovag.** *Hirschberg* Melitta berlini háztulajdonos leánya pár hó előtt megis-

merkedett lovag *Rosenbaum* Ottokárral. A lovag sokat beszélt nagy kiterjedésű amerikai birtokáról s rövidesen oltár elé vezette a gazdag leányt. Nászutrá Amerikába mentek, a fiatal férj állítólagos birtokára. New-Yorkba érkezve egy gyönyörű berendezésű palotába szálltak s néhány napig ott pazarul éltek. A negyedik nap azután megtudta az asszony, hogy a palota nem férjé, hanem az csak egy bérelt lakás, hogy a lovag urnak birtoka egyáltalában nincs is. Cívakodás lett természetesen ennek a következménye, úgy, hogy a menyecske megszökött urától s hazavitorlázott Berlinbe szüleihez. A válopórt azonnal megindították s azt a napokban fogja a berlini bíróság tárgyalni.

— **Aradi vértanu unokája a Ludovikában.** Borsod vármegye legutóbbi közgyűlésén a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiánál a Buttler-féle alapítványi helyek egyikére, a pályázó ifjak közül *Gröber* Józsefet, *Knézich* tábornoknak, az aradi vértanuk egyikének unokáját jelölte ki.

— **Megvagdalt keresk. akadémia tanár.** Nagy mértékben zavarta meg a kis városi nyugalmat Sopronban egy csász. és kir. főhadnagy. Egy soproni távirat szerint ugyanis ma délután az Erzsébet sétányon katona zene volt, és a nagyszámú közönség apraja és nagyja vigan mulatott a nyári hangversenyen. A sétálók között volt *Mészáros* keresk. akadémiai tanár, ki szintén kellemes szórakozást talált a zenében. Valamiképp utjába került *Scheeffen* cs. és kir. főhadnagy ki — az ok még eddig ismeretlen — szóváltásba került a tanárral, mely csakhamar heves fordulatot vett. A főhadnagy hirtelen kirántotta hüvelyéből kardját és végig vágott a tanár fején oly erővel és vadsággal, hogy az vértől elborultan a földre rogyott. A szerencsétlen tanárt hordágyon vitték a lakására, ahol súlyos sebeiben soká öntudatlanul feküdt. A főhadnagy önként jelentkezett felettes hatóságánál, mely nyomban elrendelte ellene a vizsgálatot. Sopronban az eset méltó felháborodást kelt és a lakosság türelmetlenül várja az ügy fejleményeit.

— **Sternberg bankár a fegyházban.** Tegnap szállították át a vizsgálati fogságból fegyház büntetésének leülésére *Sternberg* bankárt a moabiti fegyházba. A bankár, mint ismeretes, erkölcselleni kihágás miatt lett elítélve s a pör annak idején nagy feltűnést keltett. Ugyancsak tegnap hozta meg az ítéletét a berlini bíróság Sternberg való pörében s Sternbergnét törvényesen elváltotta férjétől.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte a budapesti büntető törvényszék egyik érdemes bíráját: *Lenk* Gyula kir. táblabíró, aki a most folyó Takács-féle pénzhamisítási ügyben a főtárgyalást vezeti. Felesége született Babics Anna urasszony, élete 49-ik évében tegnap délután 6 órakor szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. — Temetése e hó 15-én délután 5 órakor lesz a Soroksári-ut 8. szám alatti gyászházból. A haláleset által mélyen sujtott táblabíró iránt bírói és ügyvédi körökben általános a részvétel. Az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki:

Lenk Gyula kir. táblabíró a saját és fia Gusztáv, valamint sógorai Babics József, Babics Aladár és sógornője öz. Babics Béláné, szül. dienesfalvi Erdélyi Anna és az ő gyermekei István, Erzsébet, Gyula, ugyiszintén sógora Vavrik Sándor és fia ifj. Vavrik Béla, továbbá öz. Góth, született Keszlerffy Mária, végül fiverei *Lenk* Gusztáv és *Lenk* Sándor, úgy a nagyszámú rokonság nevében mélyen megsomorodott szívvel jelenti felejtéhetetlen, szeretett neje, illetőleg a forrón szeretett anyja, nővér, sógornő, nagynéne és unokahuga, *Lenk* Gyuláné, született Babics Annának, élete 49-ik évében, folyó hó 13-án délután 6 órakor, szívszélhűdésben hirtelen történt gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult hült teteme folyó hó 15-én délután 5 órakor fog a IX. ker. Soroksári-utca 8. sz.

alatti gyászházban, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a Kerepesi-ut melletti sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni.

Kovács Lajosné szül. Untervéger Roza ma életének 59-ik évében Aradon meghalt. Az elhunytban *Panker* Viktor anyósát gyászolja.

— **Európa vagyona.** Egy angol lap statisztikát állított össze az európai országok vagyoni helyzetéről s kiszámította, hogy átlag mennyi vagyon esik egy személyre. E szerint egy angolra 5920 korona, egy franciára 5200, egy hollandira 3680, egy belgára, vagy egy németre, 3120, egy osztrákra, magyarra, olaszra 2000, egy oroszra 1200 korona. Sokan mindemellett nem tudják pl. a magyarok közül, hogy nekik 2000 korona vagyonuk van.

— **Diák affér Prágában.** A prágai német szabadelvűpárti diákok ma tiltakozó iratot terjesztettek be az egyetemi tanácshoz két társuk kizáratása miatt. A két diákok azért zárták ki, mert felfofoztak több oly antiszemita egyetemi hallgatót, kik megtagadták a lovagias elégtételadást valami becsületbeli ügyben.

— **Merénylet a férj ellen.** Nagykanizsáról írják: Nagy riadalom volt ma reggel a nagykanizsai bírósági palotában. *Vugrincsic* Ödön telekkönyvi irnokot munkájában megzavarta felesége, *Sáfrány* Emma, akit *Vugrincsic* hehek előtt elhagyott. Az asszony szemrehányásokkal illette férjét és midőn ez durva szavakkal kiutasította, papirba burkolt revolverrel rálőtt, de nem találta. A golyó a szoba menyezetét érintette és onnét *Gerencsér* József irnok vállára esett. *Krátky* József telekkönyvvezető kicsavarta *Vugrincsic* kezéből a tizenkét milliméteres revolvért, melyben még öt golyó volt. A kir. ügyészség, melynek hivatala ugyancsak a bírósági palotában van, a merénylő asszonyt nyomban letartóztatta.

— **Celluloid-csillagok.** A közös hadsereg hivatalos lapjának legutolsó száma közli a közös hadügyminiszter rendeletét, hogy az altisztek csillagai ezentúl celluloidból készüljenek. Eddig is szokásban voltak már a celluloid-csillagok a régi posztó-csillagok helyett, de ezentúl az előbbi lesz a szabályszerű. Az új csillagok körülbelül félmilliméter vastagok lesznek.

— **Váltó-hamisító kapitány.** Pierre F. az antwerpeni 6 sz. gyalogezred kapitánya, mint egy brüsszeli távirat jelenti, megszökött ezredétől. A szökést a kapitány azért követte el, mert nagy adósságba keveredett, s hogy ezt rendezni tudja, több váltót hamisított. A hamisításra rövidesen reá jöttek, s a kapitány a reá váró börtön elől szökött meg.

— **A névmagyarosítás egyszerűsítése.** *Szell* Kálmán belügyminiszter — egy fővárosi könyomatos hiráda szerint — a névmagyarosítás egyszerűsítése céljából rendeletet adott ki, melyben kijelenti, hogy a névmagyarosítás iránt benyújtandó kérvények ezentúl bélyegmentesek s a kérvényhez a keresztlevélén kívül más okmányt többé nem kell csatolni.

— **Öngyilkosság a Senki-szigetén.** Az aranyember Senki-szigete az a kis földterület, melyet Orsova mellett a Duna folyama körülölel. Egy romantikus érzületű ifju ezt a szigetet szemelte ki arra, hogy ott fejezze be önként szerelmi bánatától feldult életét. — Orsováról táviratozza tudósítónk, hogy egy *Schidnek* nevű magánhivatalnok ma csolnokon átevezett Adakaleh szigetére. A török lakosságnak azonnal feltűnt a fiatal ember különös magaviselete, izgatottsága. Egy török kávéház előtt ült, szür-csölte a mokka kávé; egyik csészét a másik után ürítette mohón, azután lement a Dunaparra. A törökök közül többen kíváncsian követtek az ifjut és már-már magára akarták hagyni, amikor az hirtelen belévetette magát a Dunába. A partonállók rögtön csolnokokkal siettek a szerencsétlen ifju segítségére. Hosszas küzdelem után sikerült is az ifjut ki-

fogni, de már akkorára *kisznevedett*. A csendőrség átvette a kifogott hullát és csakhamar agnoskálták kilétét. Az öngyilkos szerelmi bánatban kereste a halált. Szerelme tárgya egy német színésznő volt, névszerint *Domán* Klára, ki azonban nem hallgatta meg a rajongó ifjut, sőt, mikor észrevette, hogy az ifju szerelme az ördjüngéssel határos, hirtelen elutazott Orsováról anélkül, hogy szerelmesének isten hozzád-ot mondott volna.

— **Érdekes találmány.** Egy orvos érdekes találmányával tesznek pár nap óta kísérletet Bécsben. Egy légzési készülék ez, a melynek segítségével a lélegzést mesterségesen lehet szük ség esetén alkalmazni. Tegnap egy széngáz-mérgezésről haldokló asszonyon tettek próbát s rövidesen sikerült is az asszonyt életre kelteni.

— **Furcsa ügyvédi honorárium.** Debreczenben történt ez a mulatságosan komoly eset. A *Rostás* nevű cigányfamiának tegnapelőtt tárgyalt bűnperében egy nagy sátoralja cigány volt tanuképpen beidézve. A tárgyalás után persze szét akartak nézni a városban, ha tán holmi ludat vagy ágy-neműt annyira megszelidíthetnének, hogy az utánuk menne. A rendőrség élt a gyanuval s mielőtt szét-ozsoltak volna, körülfogta őket s bekísírte valamennyit a bűnügyi osztály börtönébe. Egy részük azonban kinrekedt, ezek elmentek egyik debreceni ügyvédhez s kérték, szabadítaná ki a rokonságot. Az ügyvéd, minnekutána előre lefizettette velük a honoráriumot, el is ment a rendőrségre, de nem érhetett el semmi eredményt. Kündült hát a város szélén várakozó kliensekhez s előadta nekik, hogy hát hiába volt minden fáradtsága, a tisztelt rokonoknak bizony csak a kóterben kell dicserni ezt az egy-két napot. Lett erre ribillió! Mint felzudult tengerár, rohantak a félmesztelen kliensek védőjükre, s úgy elagyabugyálták, hogy alig-alig tudott a rendőrségig eljutni, a honnan aztán a rendőri asszisztencia mellett kísérték haza, nehogy még az uton is elővegyék valahol. A szerető rokonokat most városszerte keresik s ha hurokra kerülnek, a dutyiban viszontláthatják már behűsülő öveiket. Az ügyvéd ur pedig azalatt borogatja magát otthon s számolgatja az utlegek alakjában kapott furcsa honoráriumot.

— **Elgázolt siketnéma.** Ma reggel fél 6 órakor a Lippa és Temesvár közt közlekedő személyvonat Brukenau és Fibis községek között elgázolt egy embert. A szerencsétlenül járt embert *Pobilas* Vaszilienak hívják, foglalkozására nézve napszámos és siketnéma. A szerencsétlenség úgy történt, hogy *Pobilas* reggel munkába menet a közelebbi és kényelmesebb utat választotta a vasut mentén. Szerencsétlenségére azonban a sinek között haladt s a vonatvezető többszöri vészjelzését siketsége miatt nem hallhatta. A vonatvezető ugyan ellengőzt adott, de már későn s a szerencsétlen ember összeroncsolt tagokkal *holtan* került ki a vonat kerekei alól.

— **A merénylő és áldozata.** *Teodoroff* Demetert, ki kedden reggel gyilkos merényletet követett el *Spitzer* Lajos nagyváradi kereskedő ellen, tegnap az ügyészség fogházában, a hova átkísérték, imét kihallgatták. *Teodoroff* *Rádl* Ödönt kérte fel védőügyvédnek. *Spitzer* kit tegnap megoperáltak, egészen könnyebben érzi magát. Az orvosok remélik, hogy mielőbb föl-épül.

— **Fölismert halott.** A budapesti városligetben egy akasztott ember halottestére akadtak a minap. Az orvostani intézet tetemnézőjébe vitték, ahol ma ráismertek. Az illető *Várady* Gyula váltóőr, a ki legutóbb *D.-Szerdahelyen* volt alkalmazva.

— **A degradált jacht.** Fiumében mindenki ösmeri a *Delé* nevű jachtot, mely *József* főherceg tulajdonát képezte. Ezen a csinos kis gözösön szokott kirándulásokat tenni a fenséges család. Hat évig állott *József* főherceg szolgálatában, s bár sohasem volt panasz reá, mégis degradálva lett. A főherceg ugyanis egy vállalkozónak eladta, ki személyszállításra fogja

használni a közeli partvidék és Fiume közt. A főherceg, egy nagyobb és kényelmesebb jachtot fog beszerezni családja részére.

— **Szerelmi dráma a fővárosban.** A főváros határában levő ugynevezett „Alatkerti” erdő-résletben ma reggel egy férfi és egy nő holttestére találtak. Mellettük egy forgópisztoly hevert, amelyből két golyó hiányzott. A két holttest mellett egy levelet találtak, amelyben azt írják, hogy közös elhatározással válnak meg az élettől. A levél alá Szapi Alajos és Heil Annuska nevek vannak írva.

— **Két válópör.** Londonban egy korcsmáros második neje a napokban megjelent a bíróság előtt s bejelentette, hogy válni akar férjétől. A válópör okául azt mondta, hogy férjének első neje megjelent álmában s figyelmeztette, hogy vigyázzon, mert férje megfogja gyilkolni épp úgy, mint ahogy megölte őtet. A bíróság természetesen nem fogadta el az álmoképet való oknak. A másik eset New-Yorkban történt, ott egy nő azért akart férjétől válni, mert az egyik lába mulab volt, s ezen hibáját férje az esküvő előtt eltítkolta előtte.

— **Magyar név.** Porvázik Imre aradi lakos belügyminiszteri engedéllyel „Köteles”-re változtatta nevét.

— **Milliomos remete.** Mintegy harminc esztendővel ezelőtt fogadalmat tett George Johnston dundeei, angolországi milliomos nagybirtokos, hogy ember elé többet nem fog kerülni az életében. E fogadalmat be is tartotta Johnston, akinek halálhíre érkezik most Londonból. Atyja eleinte az indiai angol hadseregben szolgált, majd ültetvényes lett, óriási vagyona tett szert és fise-isleli birtokán telepedett le. Az öreg Johnston izgága, különcödő természetű ember volt; belésszeretett egyik alkalmazottjának a leányába s nőül vette, e házasságból született George, akinek élete anyjának halálába került. Az atya mogorva természetét a fia is örökölte. Mikor az öreg Johnston harminc évvel ezelőtt meghalt, George minden különösebb ok nélkül elhatározta, hogy emberek színe elé többé nem kerül; bezárkózott remek kastélyába, egy cseléd főzött neki, a ki az ételt az ablakon át tette le a szobába, de a kastély urát sohasem láthatta, soha ki nem jött az a rejtekéből s minden takarítást önmaga végzett. Így folyt ez harminc esztendő óta s most, hogy meghalt, mintegy ötmilliónyi vagyonát unokaöccsre, Macgill Frichton hadnagy öröklé.

— **A bosszu áldozata.** Bosszu áldozata lett Damján Pál szerb-csanádi lakos. Régebben kártyán különbözött össze Kracsun Mihályval és akkor Damján Kracsun jól fejbe nyomta egy sörös palackkal. Azóta ott motoszkált az ütés Kracsun fejében. A bucsun aztán kelletténél többet ivott és késével sziven szurta Damjánt, aki azonnal meghalt. A gyilkost elfogták s elene a bűnvádi eljárást megindították.

— **Ami a legdrágább s ami a leggyűlöletesebb.** A körkérdéseket, úgy látszik, nemcsak a francia lapok kultiválják, hanem már a belga hírlapokban is kísértének azok. Egy brüsszeli ujság olvasói most két érdekes kérdésre szavaztak. Az egyik kérdés ez:

Mit szeretne megmenteni, ha az egész világ elpusztulna körülötte?

A másik:

Mi a leggyűlöletesebb találmány az ön szemében?

Természetesen halomszámra érkeztek a belga ujság szerkesztőségébe a feleletek, amelyek közül érdekesebbek a következők:

Az első kérdésre így felelt:

Yvette Guilbert: Ha az egész világ elpusztulna, az uramat szeretném megmenteni.

Egy vidéki asszony: Dumas regényeit.

P. grófnő: akit a férje egy előkelő belga arisztokrata félelvi együttélés után elhagyott, keserűen felel: — Gyönyörrel nézném, mint pusztul el minden.

Edmond Rostand: Én Franciaország nagy történetét menteném meg és egy — szintársulatot.

Maurice Maeterlinck: A greenwichi csillagvizsgáló nagy messzelátóját menteném csak meg, ezzel jól láthatnám, hogy pusztul a világ.

Réjane asszony: Nekem egyedül egy kis kunyhó maradjon meg, ahol kipihenhetném magamat.

Egy lírai költő: Nem kell nekem más, csak egy darabka föld, az ég és a szerelmemem.

A második kérdésre is jöttek érdekes feleletek.

Egy katonatiszt: Mi a leggyűlöletesebb? Ah, a váltó, amely lejárt s nem lehet már meghosszabbítani.

Egy bukott kereskedő: A hitelezés.

Sarah Bernhardt: A karrikatura az egyedüli, amit lelkem mélyéből gyűlölök.

Egy öreg ujságíró: Gyűlöletes csak egy van: — a telefonos kisasszony.

Egy diák: A tanár és a rendőr.

Egy kocsigyártó: A kerékpár.

Egy diákok: Átkozott legyen a protekció.

Caramon-Chimay herceg: A hegedű.

— **A nagyérdemű közönséget** tisztelettel értesítjük, hogy Nádler Lajos női divat üzletében a szokásos leltározás kezdetét vévén, a leltározás egész tartama alatt, mint minden év ezen szakában, a tulterhelt raktár cikkei lehetőségig mérsékelt áron árúsítatnak. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét szőnyeg, függöny és ágyszerű, valamint női és férfi divat nagy raktára.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A lipiki gyógyfürdő.** A jelen fürdőidény alkalmából, úgy mint eddig is, ujjolag a lipiki gyógyfürdőre hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, annál is inkább, minthogy ezen csodatevő források és kitűnő berendezésénél fogva rendkívüli gyógyhatásúnak ismert jödfürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógyosikereket ért el, melyek eddig egyetlenegy gyógyfürdőnél sem tapasztaltattak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bír s hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette csodatevő hatását csuzos és köszvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Nemethonban folytak, azt mutatták, hogy minden híres külföldi források, melyek mint a csuz és köszvény kiváló gyógyvizei tekintetnek, ezen hatásukat csak éppen e natron tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbádani, emsi plombiersi stb. hason vegyhatással bíró fürdők, mint a köszvény gyógyítására való specifikus hírébe jutottak. Magyarországon nincsen több hasonló forrás, mely ilyen magas hőfoknál fogva (640 C.) annyi natront tartalmazna, mint Lipik és azért az tény, miszerint az említett köszvényes és csuzos bajokban szenvedő betegek Lipiken visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfajtását. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavallatait illeti, t. i. görvélykór, borbántalmaknál, izzadmányoknál, vérbetegségeknél stb., azokról fölösleges volna még külön megemlékezni, a mennyiben ez köztudomású, s így nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhívni. A lipiki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállodával, kényelmes és célszerű belső berendezésével egy színvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésű angol parkban lévő gyógyépületben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő, olvasó- és játszóterem, valamint szinpad van, úgy, hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világítással van ellátva.

Börtönre ítélt orvos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

Egy előkelő családból származó fiatal orvos fölött ítéltkezett ma a budapesti büntető törvényszék.

Dr. Formágyi Győzőnek hívják ezt a zül-
lésnek indult diplomás orvost, aki már több ízben került összeütközésbe a büntető törvény-nyel. Volt már büntetve lopás miatt is, sőt hamis tanulás miatt, nemrégiben ítélte el a törvényszék 8 havi börtönre.

Ma család büntetteért ültek törvényt fö-
lötte. Dr. Formágyi elhanyagolva az orvosi gyakorlatot, a múlt év folyamán hogy pénzre szert tegyen egy Horneszlavszky József nevű ügy-
nök közreműködésével irodaszolgákat fogadott fel kaucióval.

A lapokban közzétett hirdetései sorra
jelentkeztek ezek az állást kereső szegény em-
berek s gyanútlanul adták át néhány száz
frtnyi vagyonukat ovadéknak a „kerületi orvos”
urnak. Így csalt ki Goda Ilonától 1200 koronát
Madarász Józseftől 1400 koronát, Veszely Ist-
vántól 400 koronát, Varró Józseftől 600 koro-
nát, Bagi Ferenctől 400 koronát, Sajdát Ist-
vántól 400 koronát, Dick József Jenőtől 200
koronát, Antók Istvántól 600 koronát s Her-
gely Andrástól 300 koronát.

A rászédett emberek csak utóbb tudták
meg, hogy a kerületi orvosnak nemcsak hogy
szüksége nincsen irodaszolgákra, hanem még
azt is, hogy rendes lakása sincs, s az éjjele-
ket az összeharácsolt pénzen lompolva kocs-
mákban és kávéházakban tölti el. Feljelenté-
sükre a rendőrség letartóztatta dr. Formágyit,
aki ellen a törvényszék el is rendelte a viz-
gálati fogságot.

A mai tárgyaláson dr. Formágyi menteni
igyekezett tettét, de a törvényszék nem vette
figyelembe védekezését s elítélte egy évi és hat
havi börtönre. Dr. Polgár alügyész megnyugo-
dott, a vádlott felebbezett.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Az Erzsébet jótékony asztaltársaság**
szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben ren-
des heti értekezletet tart, melyre ez uton is
meghívja a t. tagokat az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) **Az aradi kereskedő tanuló ifjuság** 1901
június 16-án, a városliget nagytermében keresk-
betegs. egylet és az aradi keresk. köre „Erzsé-
bet” segélyalapja javára zártkörű táncvigalmat
rendez. Belépti-díj: Személyenkint 1 korona.
Családonként 2 korona. Kezdeté délután 4 óra-
kor, vége virradtkor. A mulatság kedvezőtlen
idő esetén is megtartatik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az ügyvédek és az összeférhetlenség.** A
képviselőház tegnap Széll Kálmán miniszter-
elnök hozzájárulásával elfogadta Vancsó Gyulá-
nak, a mária-radnai kerület képviselőjének az
összeférhetlenségi esetek tisztázására az ügy-
védi közbenjárásokra vonatkozó indítványát.
Érdemesnek tartjuk a Vancsó Gyula által elő-
adott indokolásból közölni a következő jelentős
részeket:

Az általam javaslatba hozott új szakasz
képezi mintegy az érdek-összeférhetlenségi
esetek zárókövét. Hangsúlyozva lett ezen törvény-
javaslat előzetes tárgyalása alkalmával, talán a
Házban is, de azon kívül mindenestre több
oldalról azon áldozatok nagysága, melyeket
egyes képviselőknek hozniok kell, kik közgazda-
sági tevékenységet is fejtettek ki s e téren
elismerésre méltó érdemeket szereztek — az
esetre, ha a politikai pályán jövőre is meg-

maradni akarnak. Magán eszmecserék alkal-mával még ama kérdés is felmerült, hogy vajon a törvény szigorú intézkedései nem érintik-e különösen a választás szabadságát, nem korlátozzák-e a választók jogait akkor, midőn bizonyos esetekben legalább is erkölcsi-leg akadályozva vannak abban, hogy szavazatukat arra adják, kit képviselőjükre legalkal-masabbnak tartanak. Szóba került az is, hogy annyi jeles és kiváló embernek, vagy a poli-tikai élettől, vagy a közgazdaság tevékenységi teréről való le- és kiszorítása, nem-e lesz maj-dan káros hatással az ország érdekeire? Én elismerem mindazt, hogy eme fölvetett kérdé-sekhez igen sok szó fér, ha azt elvont egyéni és nem általános szempontokból kívánjuk tag-lalás alá venni, de én eme kérdések vitatásá-val itt foglalkozni nem akarok és csupán én nyit fogyzek meg, hogy magam is jobbszeret-tem volna oly törvényt, mely paragrafusokba szedve nincs és amelynek egyetlen szakaszát azon velünk született erkölcsi törvény írja kö-rül, mely eszünk, szívünk tanácsával jelöli meg az utakat, melyeken a közéletben kifo-gástatanul haladnunk kell és amely törvénynek egyedüli bírója a lelkiismeret, végrehajtója pe-dig a tisztesség. De ha már paragrafusokba szedtük e három tételnek az összességét, ak-kor én lelkelem egész őszinteségével hozzájár-lok e törvényjavaslat intézkedéseihez, hozzájár-olok különösen azért, mert reám nézve és úgy vagyok meggyőződve, a t. képviselőház összes tagjaira nézve sem foglal magában a jelen tör-vény más nagyobb köteleességet, mint amint az általam hivatkozott erkölcsi törvény megki-ván. Ha pedig valóban hoztunk áldozatot, úgy ezt a haza szent ügyének, a parlament szep-lőtlen tisztaságának és hozzáférhetlenségének s általában a közérdeknek noztuk meg, amely sokkal magasabb cél, semhogy a hozott anyagi áldozatokért egy pillanatig is elégedet-lenség vagy nehezeltés töltse el sziveinket — és épen ezen szempontból, mert ezen áldozat-hoz — ha ugyan a köteleességet egyáltalán an-nak nevezhetjük — az ügyvédi kar ország-gyűlési képviselő tagjainak is hozzájárulnia kell.

§ **A Takács tárgyalását elnapolták.** Takács Zoltán dr. s társainak pénzhamisítási bűnügyé-ben négy nap óta folyó főtárgyalást ma várat-lanul elnapolták. Lenk Gyula táblai bírónak, a tárgyalást vezető elnöknek felesége tegnap este 6 órakor szívizélhűtésben hirtelen meghalt.

Ma reggel az ítélő-tanács Zsitvay Leó el-nökkkel az élén jelent meg a tárgyaló terem-ben. Zsitvay Leó elnök bejelentette a gyászos halálosait, mely miatt Lenk bíró ma nem je-lenhetett meg. Egyben a tárgyalást elnapolta e hó 19-ére, szerdán reggelre. Eötvös Károly védő szökölt még fel, kérve az elnököt, hogy az összes feleket idéztesse be újra szerdára. Ezt az elnök meg is ígérte s ezzel a nagy számú vádlottakat s tanukat elhocsátotta.

§ **Negyvennégy óra-hosszat szolgálatban.** Tavaly február 6-án a budaörsi állomáson, hely-telen változtatás következtében összeütközött két tehervonat. Emberéletben nem esett kár, de az egyik vonatból három, a másikkól egy kocsi tökéletesen összezúzódott. Az összeütkö-zés miatt Ringel József váltóért fogták felelős-ségre, a ki dacára, hogy a váltót nem igazította meg, az állomási főnöknek azt telefonálta be, hogy a váltó rendben van. Ringel azzal véde-kezett, hogy mikor az összeütközés történt, épen 44 óra hosszat volt szolgálatban a nélkül hogy felváltották volna, azelőtt pedig családját látogatta meg, a mi szintén egy napot vett igénybe, úgy, hogy körülbelül 70 óra hosszat még csak nem is pihent. Midőn a főnöknek telefonált, már olyan kimerült és álmos volt, hogy meg sem tudta itélni, vajjon helyesen állította-e a váltót, vagy sem. A pestvidéki törvényszék mindezekre való tekintettel Ringelt igen enyhe büntetéssel sújtotta, a mennyiben közveszélyt cselekmény vétségéért egy hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet ma a kir. ítélő-tábla II. büntető tanácsa Herics Tóth János elnöklete alatt megerősítette.

NAPIREND.

Június 15. Szombat. Róm. kath. naptár: Vida, Aurél. — Protestáns naptár: Vida, Aurél. — Izraelita naptár: Sabbat, Selach-Lecha. — Görög-keleti naptár (június 2.): Nicefor. — A nap két 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 42 perckor. — A hold két 2 óra 46 perckor, nyugszik 6 óra 31 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 758.1 milliméter, délután 2 órakor 758.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 17.5$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 25.5$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor D. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utó-bi 24 órában Csepegés.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő idő-járás várható: Változó felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül.

Szabadságsarol emléktárgyak országos muzeuma (szin-ház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vásár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 15. Az országos szállóintézménytelep részvény-társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutat igazgatósági terme.)

Június 16. Az aradi kereskedő tanuló ifjúság táncvi-galma (Városliget.) — Az aradi polgári jótékony négye-let közgyűlése (Városháza.) — Az aradi szabómunkások szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.) — A budai athle-tikai-klub és az aradi atletikai-klub I. csapatának foot-ball matche-ja délután 4 óra 45 perckor (Waggongyár melletti terület.) — A Meteor kerékpár-klub házi verse-nye a simándi országuton délután 3 órakor.

Június 22. Csanádvármegye gazdaközösségének tánc-mulatsága Mezőhegyesen (Kaszinó.)

Június 23. Az Aradi Nemzeti Szövetség közgyűlése. — Az aradi vas- és fémmunkások szakegyletének júniá-lisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egye-sült közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egye-sült vasutak gyűlésterme.)

Június 24. Országos polgármester-kongresszus Aradon.

Június 29. Az öreg munkaképtelen elaggott iparos-akat segélyző Rudolf-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.)

Június 30. Az aradi közműves segédmunkások önkép-ző szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 7. Az aradi könyvnyomdászok szakegyletének júliálisa (Csálai erdő.)

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagy-gyűlése.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

A naponkinti zivatar, eső, a mai nappal talán véget ért.

Az elmúlt éjjel volt egy kis égháboru, melyet csak silány eső követett.

A gabna-készletek mind jobban fogynak. persze magas napi áron túl is, mert a vetések állásáról kétségbeejtő híreket kap az érdek-lődő.

A külföld is egyre panaszkodik a rossz termés-kilátásra, nem csoda tehát, ha gabnánk oly magas árt értek el és az árak tartósak.

Elnök kereslet indult meg a mai hetivá-sáron és a behozott 1000 métermázsa búzát és 500 métermázsa tengerit gyengén kínálták.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly-egységet véve alapszámításnak, korona ér-tékben:

I-ső minőségű búza 7.10—7.20.

Közép minőségű búza 7.—.

Tengeri 4.70—4.75.

Rozs névleges jegyzés 6.30—6.40.

Arpa névleges jegyzés 5.70—5.80.

Zab névleges jegyzés 6.40—6.50.

Az irányzat változatlan.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1901. június 14-én tartott heti állatvásárról. —

Közepes felhajtás, nagy kereslet mellett a vásár igen élénken folyt le.

Felhajtott 230 drb szarvasmarha és borju, 260 drb ló, 65 drb bárány és 390 drb sertés.

Arverés alá került 2 drb katonai selejt ló. Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja 510—570 koronáig. Szarvas-marha levágásra másodrendű párja 420—490 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásókör párja 450—500 koronáig. Fejőstehen kis borjas 130—250 koronáig. Szó-posborju levágásra darabja 16—36 koronáig. — Rugottborju drbja 48—110 koronáig. Juh párja — koronáig. Bárány párja 12—16 korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona-Hintósló párja — koronáig. — Igásló első-rendű párja — koronáig. — Igásló másod-rendű párja 400—460 koronáig. Parasztló párja 260—340 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbja poronáig. — Kincstári mustra ló drbja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 80 fillérig. — Félhizott sertés klgrja 76 fillérig. Süldősertés párja 16—44 koronáig. Pecsényema-lacz drbja 4.00—6.00 fillérig. Fiaskocza drbja 46—56 koronáig. Paraszthizalású sertés klgrja — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10—12— koronáig. Soványliba párja 4.80—5.60 fillérig. Fiatalliba párja 3.60—6.00 koronáig. Kappan párja — fillérig. — Idei csirke sütni való párja 2.20—2.80 fillérig. Idei csirke rán-tani való párja 80—1.80 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 2.40—4.00 fillérig. Pulyka párja — koro-náig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2— fillérig. Vágott hal klgrja 1.60 fillérig. — Jegelt halak klgrja 95—1.20 fillérig. — Apróhalak klgrja — fillérig. — Kecsege kilogrammja — fillérig.

A hetipiac 11 órakor kezdett oszolni.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Pauker Dániel, könyv-, és papirkereskedő *Nagyvárad.* — Schlésinger Jakab, Zwittau. — Langer Agoston, Bodenbach. — Kreis Kálmán, Sniatyn. — Tefel József, Lemberg. — Rakower Joachim, Krakkó. — Schandl Ferenc, Bécs, Bracke Kari, Nik-lasdorf.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 14.

Déltőzsde. A búzakinálat kielégítő, a vételkedv gyöngö. Kedvtelen irányzat mellett 12,000 métermázsa ke-rült forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	8.23—8.24
Buza októberre	7.03—7.05
Rozs októberre	6.28—6.29
Zab októberre	6.28—6.29
Tengeri júniusra	5.49—5.50
Tengeri júliusra	5.49—5.50
Repcze augusztusra	13.05—13.15

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.30—8.35
Buza októberre	8.34—8.35
Rozs októberre	7.08—7.09
Zab októberre	6.35—6.36
Tengeri júniusra	5.49—5.50
Tengeri júliusra	5.49—5.50
Repcze augusztusra	13.05—13.15

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	674.75
Magyar hitelrészvény	679.25
Leszámlatolóbank részvény	426.—
Rima-Murányi vasmű részvény	486.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	669.—
Közúti vasut	574.—
Városi villamos vasut részvény	293.—

Szeszüzlet.

— Június 14. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13— korona mmázsként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 14.

Magyar aranyáradék 40/0	119.—
Magyar koronááradék 40/0	92.80
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	92.30
Magyar italmegváltási kötvény	99.90
Horvát-szlávon földterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.75
Osztrák papírjáradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.90
Osztrák járadék arany	117.60
Koronááradék	96.—
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	675.—
Osztrák hitelbank részvény	672.50
Osztrák-magyar államvasut	668.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.07
Német birodalmi marka	117.50
London	240.15
Páris	95.15

REGENY-CARNOK.

Dawison bankja.

— Büntető regény. —

Irtá: **Trowmann József.**

Pordította: **Hevessy Jenő.**

[32]

(Vége.)

A pénztáros erre leült az asztalhoz és buzgón írni kezdett. Azután kezére hajtotta fejét és ismét áthuzta a sorokat. Végre elszánta magát és nyugodtabb lett. Újra írásba fogott és tíz percig írt. Majd fölállt, odament a pénzeszékényhez és valamit kivett belőle. Alig néhány perc múlva tompa dőrejt hallottam. A pénztáros a földre hanyatlott és magával rántotta az író asztalt, amely mellett éppen állott.

— Mese az gyermek! — jegyezte meg a detektív, mikor Tamás bevégezte vallomását. — Maga ölte meg a szegény embert!

— Nem, uram. Mindjárt gondoltam, hogy gyanuba keverhetnének, hogy én öltem meg. Azért, mikor a pénztáros lehanyatlott a földre és az írását magamhoz vettem, hogy ha majd szükséges lesz, bebizonyíthassam ártatlanságomat.

— Hol van az a papír? — kérdezte Rimler gyorsan.

— Itt van a kabátomba varrva.

A detektív zsebkésével kifejtette a hivatalos kabátjának a bélését, ahonnan egy összehajtott papír esett ki. Palmer Manó utolsó levele. Semmi kétség, a pénztáros saját keze írás volt.

A szerencsétlen ember ezeket írta leányának és a főnökének:

Stocker és Hecks-cégnek ma százezer dollárt fizettem, csak hogy egyetlen fiamat igazságos, de súlyos végzetétől megóvjam. Úgy terveztem, hogy a magánvagyonomból rögtön kipótolom ezt az összeget. De isten nem akarta, hogy a tervem sikerüljön. Valaki kirabolta magánpénztáramat, ahol pénzemet őriztem. Gyenge vagyok elviselni azt a gyalázatot, hogy idegen pénzhez nyultam. Ez okból a halálban keresek inkább menekülést. Isten áldása legyen azokon, akik életemben engem tiszteltek és szeretett Irma leányomat, aki tettem következtében a tönk szélére jutott, pártfogásukba veszik.

Palmer Manó.

A törvényszéki hivatalnok buzgón jegyezte a bankszolgá vallomását, a detektív pedig fölkiáltott:

— Most már értem, miért cselekedett Irma olyan különösen! Közvetlenül atyja öngyilkossága után véletlenül belépett az irodába és mikor meglátta a gyászos esetet, elvitte a fegyvert mellőle, hogy az elhunyt emlékéért tisztán megóvjassa azt a látszatot, keltse az emberekben, hogy megölték és kirabolták. Nemes indok, a gyermeki tisztelet és szeretet vezette tehát a szerencsétlen leányt, mikor ilyen helytelen cselekedetre ragadtatta magát.

Azután Tamáshoz fordult, aki láthatólag nyugodtabban érezte magát vallomás után.

— Még egy kérdésem van magához: hová iett a pénz, amit ellopott a pénztáros szekrényéből?

— Körülbelül háromezeröttszáz dollárt kiadtam belőle, vagy mondjuk úgy, hogy elmulattam.

— És a többi?

— Olyan biztos helyre vittem, hogy sohasem találták meg! — felelt Tamás mosolyogva.

— Azt elhiszem; de azért nem kétlem, hogy maga megmondja nekünk a helyet, ahová elrejtette.

— Szó sincs róla, uram. Legalább viszontszolgálat nélkül nem teszem meg.

— És mi volna az. vén bűnös?

— Igerjék meg, hogy nem büntetnek meg és én rögtön megmondom, hogy hol van a pénz.

— Ezt bajos megigérni. — jegyezte meg Rimler.

— No, hát akkor hallgatók. Ha majd aztán kiszabadulok börtönömből, lesz legalább egy kis pénzem, amivel új életet kezdek vala-

hol... Az igaz, hogy sok idő mulik el addig! — tette hozzá mosolyogva.

— Erről még beszélni fogunk, Godard. Mert hát, tudja, ebbe másnak is van ám beleszólása. Ha tőlem függne, én gondolkodás nélkül elfogadnám a maga ajánlatát.

Ezzel eltávozott a cellából.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET.

Néhány nap múlva, mikor a lázbeteg Irma állapota jobbra fordult, Stanley közölte vele a legutóbb történt eseményeket, hogy mit vallottak a kihallgatott foglyok.

A leány erre elmondta vőlegényének mindazt, amit mi már tudunk s ami igazolta az ügyes és tapasztalt detektív nézetét az öngyilkosság lehető leplezéséről.

— Láttam, hogy Mária folytonos kémkedése folytán magam keveredtem a gyilkosság gyanújába, mert Mária csak azokat tudta, amik ellenem vallhattak volna. Az egész valót nem ismerte. Eppen azért, Holmes pörének a tárgyalása napján elhatároztam, hogy megmondom az igazat. Ezt a gonosz vén cseléd, kinek hallgatását minden megmaradt vagyonom árán vállaltam meg, kihallgatta az ajtó mögül. Valószínűleg félt, hogy vallomásom esetén a pénzt vissza kell adnia s bizonyára az ő közbenjárására történt, hogy elaltattak és aztán fogságukba hurcolták.

— De most már nálam maradsz örökre! — szölt boldogan Stanley és boldogan keblére vonta a piruló leányt, sokat szenvedett menyasszonyát.

Most már kevés mondani valónk van.

A gonosz hivatalszolgát rablás miatt sok esztendei börtönre ítélte a bíróság. Az eldugott pénzt pedig, hála Rimler ügyességének és odaadó buzgalmának, Tamás bevallása nélkül is megtalálták és vissaadták jogos tulajdonosának, a megölt pénztáros árvájának.

A pénztáros elzúllott fia még a vizsgálat folyama alatt tüdővészben meghalt a börtönben, Godard Máriának pedig vissza kellett adni a kizsárolt összeget Irmának.

Stocker és Hecks, aki különféle vállalatokkal annyi embert tettek tönkre, kénytelenek voltak a megjelölt százezer dollárt visszaszadni Dawison bankárnak, aki viszont, hogy egy régi ballépését jóvátegye, kiadta Ellmannörökösének; maga pedig az egykori Wilkie Timeus most újra Stanley Róbert segédelmével ismét fölvi rágoztatta már-már a tönk szélére jutott bankházat.

Holmest a második tárgyalás alkalmával természetesen fölmentették a gyilkosság vádjáról, Stocker és Hecks pedig, attól való féltelmükben, hogy őket is számadásra vonják, a vén cseléddel egyetemben hirtelen eltűntek New-Yorkból. Hová mentek, sohasem derült ki.

De annál' jobban kiderült az ég a boldog szerelmesek feje fölött, mert Holmes ugyanazon a napon vezette oltárhoz Dawison Margitot, mikor Stanley Róbert esküdtött örök hűségét a székesegyházban Palmer Irmának. Hogy a kettős lakodalomról nem hiányzott az ügybuzgó detektív sem, aki az ifjaktól valóban fejedelmi ajándékot kapott sikeres működéséért, — szinte felesleges külön is megemlíteni.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 14. —

Fehér Kereszt szálloda. Kossel Sándor kereskedő Bécs. — Brüll Samu utazó Fiume. — Löwy Vilmos utazó Solyom. — Ponger Jakab utazó Bécs. — Bretz Gusztáv utazó Budapest. — Klein Henrik utazó Budapest. — Fink Theodor kereskedő Temesvár. — Scheffer Mór kereskedő Temesvár. — Prok József utazó Skue. — Reich Jakab utazó Budapest. — Tornya Adolf utazó Budapest. — Klinger József utazó Budapest. — Dunaphe Vilmos utazó Bécs. — Deutsch Vilmos utazó Budapest. — Mühlstein Mór utazó Prága.

Központi Szálloda. Meskó Sándor birtokos Makó. — özv. Zabulik Sándorné birtokos Kozsokvár. — Kuhn Ödön nyug. ít. táblai bíró Hegyi. — Szberényi István kir. közjegyző Apatin. — Jablonovszky József áll. rovarani állomásfőnök Budapest. — Klein Zeigmond fanagykereskedő Budapest. — Dános Gyula igazgató Világos. — Kaufman Oszkár építész Berlin. — Cametzer Károly hivatalnok Budapest. — Sugar Emil utazó Budapest. — Grünhut Géza kereskedő Lajos. — Koha Vilmos utazó Budapest.

Vass Szálloda. Klein Ignácz utazó Bécs. — Vosseler Rudolf utazó Manheim. — Foch Adolf utazó Budapest. — Taussig Zoltán utazó Budapest. — Grosz Lajos utazó Bécs. — Nagy Menyhért utazó Budapest. — Veber Mór utazó Bécs. — Thaler Sándor utazó Bécs. — Singer Bertalan utazó Bécs. — Grünwald Ede utazó Bécs. — Kalmár Sándor utazó Budapest. — Fünkl József utazó Bécs. — Feier János utazó Bécs. — Spitz Emil utazó Bécs. — Jecim József utazó Budapest. — Levin Jakab utazó Bécs. — Diamant Sándor utazó Bécs. — Schenk Gyula utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszlóról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszről szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Szombaton, 1901. évi június hó 15-én.

A lyoni rablógyilkosok.

Dráma 5 felvonásban, 8 képpel. Irták: Moreau, Siranekin és Delacour. Franciából fordította: Mártonffy Frigyes.

SZEMÉLYEK:

Lesurque . . . Fenyéri Mór.	Chopard . . . Polgár S.
József, fia . . . Palágyi L.	Courriol . . . László Gy.
Dubose . . . Palágyi L.	Fouinard . . . Nemes S.
Dezső . . . Szőke S.	Postamester . . . Cakó Vilmos.
Joliquet . . . Szadai F.	A leánya . . . Garai Ilona.
Maglone . . . Solyom L.	Lesurque Julia Menzáros M.
Daubenton . . . Mezei Péter.	Johanna . . . Angyal Ilka.

Kezdete 8 órákor.

NYILTTÉR.*

Az aradi kereskedő ifjuság értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy holnapi táncmultságán nem Erdélyi Toni, hanem Gezics Vazul fogja a zenét szolgáltatni.

A rendezőség.

Az Aradi Közlöny nyomdájában

2 szedő és I könyvkötő fiu
tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Kötésdíjmentes a postaköltségekkel együtt

Nagy haszonnal járó

havi előfizetés.**Helyben: 2 korona.****Vidékre: 2 k. 40 fill.**

Aki 1 óra előfizet az

„Aradi Közlöny“-re,

a legnagyobb vidéki napilapra:

ingyen biztosítva van baleset**ellen****Háromezer (3000) koronára,**

azonfelül megkapja ingyen a

„Mosolygó történetek“ című novella
gyűjteményt **Murai Károly-tól.****A novella gyűjtemény tartalomjegyzéke :**

A Majom király. — Téli találkák. — Szerelmes levél. — A gentleman. — Karolin ékszerei. — Az elrabolt hercegné. — A Kuvirkajev temetése. — Édes Mácsi. — Szinpadi siker. — Haszontalan babona. — Szakítás. — A levágott fej. — Egy könyv története. — A spahi öngyilkossága. — Ezredes ur szerencséje. — Hab. — Akit elaltattam. — Nyaralás szekéren. — Jótékonyzélű gyűjtés. — Veszelmes örült. — Riblemard kalandja. — A bársony-kalap. — Megtanult félni.

Tehát egy havi előfizetésidijért ingyen baleset biztosítás 3000 koronára és egy értékes humoros könyv. Telefon
151.Telefon
151.

Telefon 387. városi és megyei.

BIRAUN N. A.

festék és kencseraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Förray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fényemazakat s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban.

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751.

Amerikai padlómozománcz készítője.

Ezen padlófényemaz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csongó berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 658

Biztosítékkal rendelkező vidéki önálló kereskedő

alkalmazást keres

ispáni

vagy

felügyelői

minőségben.

Mint ispán hosszabb ideig volt gazdaságban alkalmazva.

Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 831

XXII. Magyar kir. jótékonycélu államsorsjáték**Főnyeremény 150.000 korona.**

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Huzás már e hónap 28-án.

Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem: Ó császári és apostoli királyi Felsege I. é. május 1-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározása folytán akként fog felosztani, hogy: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótékonyági egyesület (Budapest, Baross-utca 67. szám), 3. a Nyitra és vidéki szegénysegélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stefánia”-árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemi segélyegylet, 6. a katolikus munkánőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segélyegylete, 8. a „Szent-Vitus”-ról nevezett horvát vakok-intézete, 9. a budapesti önkéntes mentőegyesület, 10. a budapesti „Fröbel” nőegylet egy-egy tized részében részesítenek.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben. 353
Budapesten, 1901. évi május hó 28-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

94190—1900. VI. 2. sz.

Templomépítési

Versenyárgyalási hirdetés.

Az Igazfalva telepes községben 39316 kor. 71 fillér előirányzott költséggel felépítendő ev. ref. templom összes építési munkáinak vállalatban való biztosítás céljából a krassó-szörény vármegyei m. kir. állam-építészeti hivatal Lugoson folyó évi június hó 24-én délelőtt 11 órakor írásbeli ajánlati tárgyalást fog tartani.

Az 5% bánatpénzzel felszerelt ajánlatok a fent kitett határidőig a nevezett államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, a hol a vállalati feltételek és az építési tervek, valamint a költségvetés is, a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Táviratok és utóajánlatok jogérvényes ajánlatoknak el nem fogadtnak.

Budapesten, 1901. június hó 8-án. 830

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

24161—901. F. IV. szám.

Hirdetés.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. június hó
Kecskemét	17-én
Nagyvárad	17-én
B.-Csaba	17-én
N.-Beeskerek	19-én
Kolozsvár	19-én
Fiume	19-én
Bpest dpart	20-án
Szabadka	20-án
Debreczen	20-án
Veszprém	21-én
Szeged	21-én
Kassa	21-én
Bpest-Józsefváros	24-én
Pozsony	24-én
Zágráb	24-én
Eszék	25-én
Arad	25-én
Temesvár J.-város	25-én
Győr	26-án
Ujvidék	26-án
Bpest. ny.	26-án
Pécs	27-én
Brassó	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Nagy-Szeben	28-án
Szatmar-Nemeti	28-án

Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.

M. kir. államv. budapest jobbpárti üzletv.

14551—1901. szám.

Pályázati hirdetés.

A kelenföld-győri II. vágány építésével kapcsolatban Szár állomáson létesítendő emeletes lek-épület és gazdasági udvar, továbbá Felső-Galla állomáson létesítendő III-ad osztályú felvételi épület, gazdasági udvar és szabadon álló árnyékszék megépítése körül végzendő munkák biztosítására ezenel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, az ajánlati költségszámítás és egységárjegyzék, nemkülönben az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának (külső kerepesi uti házcsoport) hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megszereshetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1901. évi június hó 15-ig déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a Szár és Felső-Galla állomásokon létesítendő magas építményi munkák végrehajtására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1901. évi június hó 14-ig déli 12 óráig 3000 korona, azaz háromezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték papirokban gyűjtőpénztárunkban lefizetendő.

Az értékpapírosok a budapesti és bécsi tőzsdén legutóbbi — 14 napnál nem régebb — utolsó árfolyam szerint, de névértéket meg nem haladó értékben fogadtnak el.

Takarékpenztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1901. június hó 1-én.

Budapest jobbpárti üzletvezetőség.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Huzás visszavonhatatlanul**1901 Junius 25-én.****Főnyeremény****30.000 korona értékű.****Concordia sorsjegyek á 1 korona.**

Ajánlja:

Az Aradi ipar- és népbank és Wallfisch Ármin

ARADON.

394